

VID
ģenerāldirektore
par nodokļu
paaugstināšanu

2. lappusē

Latvijā
ir daudz
aizaugušu zemes
platību

6. lappusē

Vidusskolēni
jau izvēlas
eksāmenus

7. lappusē

Jaunajā izstāžu zālē Līvānos kopas «Pūdņiku skūla» jubilejas izstāde

● Kopas «Pūdņiku skūla» izstādes atklāšanā Latgales mākslas un amatniecības centrā novada domes pārstāvji, keramiķi, centra darbinieki un apsveicēji. Foto: L. Dreimane

Piektdien, 3. decembrī Līvānos, Latgales mākslas un amatniecības centra jaunajā izstāžu zālē tika atklāta Latvijas kultūras fonda kopas «Pūdņiku skūla» 20 darba gadu jubilejas izstāde, kā arī notika tikšanās ar māla meistariem. Vienlaicīgi centra apmeklētājiem pieejama jaunā izstāžu zāle, informē centra kultūras tūrisma organizatore Inita Šķelta.

Latgales mākslas un amatniecības centrs pēc ilgstošiem celtniecības darbiem atkal ver durvis saviem apmeklētājiem. Jaunuzbūvētajā zālē paredzēts izvietot Līvānu stikla fabrikas ekspozīciju, taču trauslā un unikālā stikla izstrādājumu kolekcija uz to nav tik vienkārši pārceļama. Tāpēc jaunajās telpās skatītājiem tiek piedāvāts apskatīt vērienīgo Latvijas kultūras fonda kopas «Pūdņiku skūla» jubilejas izstādi. «Pūdņiku skūla» ir viena no Latgales slavenākajām keramiķu kopām, kas 20 gadu garumā priecējusi keramiķu talanta cienītājus ar

izciliem darbiem. Jubilejas izstādē ar saviem darinājumiem piedalās astoņi keramiķi: Evalds Vasilevskis, Stanislavs Viļums, Aivars Ušpēlis, Ilmārs Vecelis, Liliņa Zeiļa, Aiga Dātava, Valentīns Petjko un Pēteris Gailums. Izstādē piedalās arī fotogrāfs, keramiķu draugs un meistaru darba aculiecinieks Uldis Muzikants, kas lieliski papildina izstādīto, svēpēto trauku monolitismu un pirmatnīgumu ar spraigu darbību un reportāžas tipa fiksējumu, ļaujot izstādes apmeklētājiem izjust fotogrāfiju radīto klātbūtnes efektu.

Latgales mākslas un amatniecības centra kultūras tūrisma organizatore Inita Šķelta stāsta, ka 1989. gada februārī vairāki Rēzeknes podnieka Evalda Vasilevskā mācekļi nolēma strādāt kopā, lai saglabātu podniecības amatu no izzušanas. 1990. gada 23. septembrī šī amatnieku grupa tika apstiprināta kā Latvijas Kultūras fonda kopa ar nosaukumu «Pūdņiku skūla». 20 gadu laikā tā sevi pierādījusi kā radošu kolektīvu, kas rūpējas par tradicionālās podniecības

saglabāšanu, neizmanto industriālās un keramikas lietotāju veselībai kaitīgās tehnoloģijas. Izstrādājumu apdedzināšana tiek veikta «bedres» tipa malkas keramikas apdedzināšanas ceļos. Kopas principi balstās uz atziņām, ka amatniekam jāmacās no materiāla. Par tradicionālās podniecības izstrādājumu var dēvēt tikai to, kura izgatavošanā saglabāta tradicionālā tehnoloģija. Kopas primārais uzdevums — realizēt sevi kā podniecības zināšanas un tradīcijas akumulējošu kolektīvu, «Pūdņiku skūlas» estētiskais kredo — gudra atturība, vienkāršs, praktisks skaistums.

Izstādes ietvaros 17. decembrī visas dienas garumā pie Latgales mākslas un amatniecības centra LKF kopa «Pūdņiku skūla» kurinās āra keramikas cepli. 18. decembrī to vērs vaļā, un ārā tiks ņemti svēpētie māla trauki. Tādējādi visiem interesentiem būs iespēja klātienē iepazīt svēpētās keramikas iegūšanas procesu, satikties ar meistariem.

L.Rancāne

PASPĒJ ABONĒT “NOVADNIEKU” LĪDZ ZIEMASSVĒTKIEM!

To var izdarīt jebkurā pasta nodaļā, pie lauku pastniekiem, Latvijas Pasta mājas lapā www.pasts.lv vai pa tālruni 67008001.

ABONĒT redakcijā ir ĒRTĀK, ĀTRĀK, LĒTĀK!

Fiziskas personas, abonējot “NOVADNIEKU” uz visu gadu redakcijā, ietaupīs Ls 4,92 uz abonēšanas kvīts rēķina, kā arī saņems gadā abonementu par 11 mēnešu cenu, t.i., par Ls 35,20, vēl ietaupot Ls 3,20 (KOPĀ Ls 8,12). ABONĒT “NOVADNIEKU” uz šiem pašiem noteikumiem var arī redakcijas mājas lapā www.novadnieks.lv sadaļā “Abonēšana”.

AICINĀM abonēt “NOVADNIEKU” redakcijā arī juridiskās personas, jo nebūs jāmaksā par abonēšanas pakalpojumiem, aizpildiet tikai pieteikumu

www.novadnieks.lv.

“NOVADNIEKA” viena mēneša abonēšanas cena 2011. gadam nav mainījiesies — fiziskām personām tā ir Ls 3,20; juridiskām personām — Ls 3,99.

ATBALSTIET UN ABONĒJIET SAVU LAIKRAKSTU!

Aukstās nakts aizvadītas kanalizācijas akā un nekurinātā istabā

Pagājušajā nedēļā, otrdien un trešdien, kas bija šīs ziemas aukstākās dienas, Latgales reģionā ķermeņa atdzišana konstatēta sešiem cilvēkiem. Pārsvārā cilvēki apsaldējušies, būdami alkohola reibumā un ilgstoši uzturoties vai gulot ārā, atsaucoties uz Daugavpils neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta vecākās maiņas ārstes Antoņinas Gorskas teikto, informē portāls «Delfi».

Aglonas novada Grāveros naktī uz otrdienu kāda iereibusi sieviete iekritusi kanalizācijas akā un pavadījusi tur visu nakti. 59 gadus vecā sieviete alkohola reibumā vakarā gājusi mājās un iekritusi kanalizācijas akā. Otrdienas rītā sievieti atrada kāda garāmgājēja. Cietušajai konstatēta ķermeņa atdzišana, abu plaukstu un vienas pēdas apsaldējums.

Savukārt Preiļos kāds 58 gadus vecs vīrietis pamatīgi nosalis, gulot neapkurinātā mājā. Arī viņš nonācis slimnīcā.

Nākamgad Preiļu slimnīcā neatliekamo palīdzību, iespējams, nesaņemsim

Pārprofilējot nelielās daudzprofilu neatliekamās palīdzības slimnīcas par dienas stacionāriem vai aprūpes slimnīcām, iespējams, ar nākamā gada otro pusgadu iedzīvotāji nesaņems neatliekamo palīdzību arī Preiļu slimnīcā. Kā ziņo «Latvijas Avīze», to deviņu mazo slimnīcu (kopā Latvijā tādas ir 11) skaitā, kurām valsts vairs neapmaksās neatliekamo palīdzību, ir arī Jūrmalas, Ogres, Kuldīgas, Krāslavas, Gulbenes un citas slimnīcas. Vēl nav zināms, kuras divas varētu tikt saglabātas.

Sādā veidā valsts plāno ietaupīt 3,9 miljonus latu. Slimnīcu biedrības priekšsēdētājs Jevgēnijs Kalējs «Latvijas Avīzei» atzinis, ka, slēdzot mazās slimnīcas, tēriņi pieaugs. Ja mazā slimnīca par katru pacientu, kam sniegta neatliekamā palīdzība, no valsts saņem 171 latu, tad reģionālajā daudzprofilu slimnīcā — 240 latus. Paredzams, ka mūsu reģionā tiktu saglabātas tikai slimnīcas Daugavpilī, Rēzeknē un Jēkabpilī.

SIA «Preiļu slimnīca» valdes priekšsēdētājs Jānis Anspoks sīkākus komentārus par Preiļu slimnīcas kā daudzprofilu neatliekamās palīdzības slimnīcas likteni sniegt atturējās: «Pagaidām nevienu konkrētu lēmumu šajā ziņā neesmu redzējis. Viss ir tikai baumu līmenī, bet baumas es nekomentēju.» Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs «Novadniekam» atzina, ka šī ziņa ir negaidīta gan pašvaldībai, gan mediķiem un pacientiem. «Noteikti cinīsimies, bet ceru, ka lielāka skaidrība par visu radīsies pēc šonedēļ plānotās vizītes pie veselības ministra Jura Bārzdīņa.»

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Nelegālās degvielas tirgus plaukst un zeļ

Latvijas Degvielas tirgotāju asociācija pagājušajā nedēļā nāca klajā ar skandalozu paziņojumu, ka trešdaļa benzīna, ko tērē Latvijas autobraucēji, ir iegādāta nelegāli un nenomaksātos nodokļos valsts zaudējusi ap 100 miljoniem latu. Cik lielus zaudējumus rada nelegālais dīzeldegvielas tirgus, vēl tiek rēķināts, bet TV raidījums "De facto" jau ir noskaidrojis, cik vienkārši ir tikt pie nelegālās degvielas. Kāpēc to nevar noskaidrot attiecīgās valsts iestādes?

Paredz samazināt autobusu reisu

Satiksmes ministrijas gatavotās izmaiņas dotāciju sistēmā būtiski ietekmēs pasažieru pārvadājumu reisu skaitu un biļešu cenas. Nākamgad paredzēts vairs nedotēt tos pārvadājumus, kas ir rentabli. Atbalsts tiks sniegts pārvadātājiem, kuri apkalpo pasažierus lauku reģionos. Taču to gatavoja samazināt. Ja ievērojami tiks mainīta dotācijas piešķiršanas kārtība, lielākie zaudētāji būs cilvēki, kuri dzīvo attālāk no novadu centriem un kuriem autobuss ir vienīgā iespēja nokļūšanai tuvākajā vietā, lai saņemtu veselības aprūpes vai citus pakalpojumus. Jau šobrīd reģionos ir maršruti, kuros sabiedriskais transports kursē tikai reizi nedēļā. Taču jāsaprot, ka ne vienmēr ir iespējams visus jautājumus nokārtot vienas dienas laikā un atgriezties dzīvesvietā. Pārvadātāji aicina iedzīvotājus būt aktīviem un izteikt savu viedokli, kā arī priekšlikumus, kā varētu ekonomēt vai mainīt autobusu reisu un iesaka cīnīties pret tiem, kuri neņem biļetes, bet naudu par braucienu atdod šoferim. Tas ir svarīgi, lai secinātu, cik cilvēkiem šis reiss ir nepieciešams. Ja dokumenti liecina, ka braucēju nav, tad to var arī slēgt.

Aicina pievērst uzmanību Saeimas autobāzes izmaksām

Partijas "Visu Latvijai!" līdzpriekšsēdētājs Imants Parādnieks intervijā LNT pauda viedokli, ka jāpievērs lielāka uzmanība Saeimas autobāzei, kuras izmaksas veido 1,7 miljonus latu. Viena mašīna izmaksā 60 000 latu. No vienas automašīnas "Visu Latvijai!" ir atteikusies, aicinot darīt to arī citiem.

Par kompensējamo zāļu receptēm būs jāmaksā 50 santīmu

Valdībai apstiprināšanai tiek virzīti grozījumi normatīvajos aktos, kas paredz noteiktu līdzmaksājumu — 50 santīmu — par katru 100% kompensējamo medikamentu recepti. Šāds līdzmaksājums paaugstinātu pacientu atbildību zāļu lietošanā un neradītu nozīmīgu finansiālo slogu. Līdzmaksājuma ieviešana ietekmētu aptuveni 180 000 pacientu, tomēr, pēc Veselības ministrijas domām, tas neradīs nozīmīgu finansiālo slogu pacientiem. VM aprēķinājusi, ka pacienta līdzmaksājuma ieviešana par recepti ļaus valsts budžeta izdevumus samazināt par 607 537 latiem.

Sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),
65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
65307058, 65307059 (žurnālistiem). Fakss 65307057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astonas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

*Lai kļūtu par diplomātu, jāiemācās trīs lietas:
runāt franciski, klusēt un melot.*

K.Bernē

Ježdakova: parādi pieaug visā pasaulē

**Veicot tā saukto nodokļu amnestiju
Latvijā, jāuzmanās, lai netiktu
veicināts nihilisms pret nodokļu
maksāšanu, — tā uzskata
Valsts ieņēmumu dienesta
(VID) ģenerāldirektore
Neliya Ježdakova
(attēlā).**

Viņa arī norāda, ka rūpīgi jāizvērtē nodokļu celšanas iespējamās sekas nākamgad.

— **Cik lielā mērā šobrīd iekasēto nodokļu apjoms atbilst savulaik prognozētajam?**

— Nodokļu ieņēmumu plāns patlaban ir ne tikai izpildīts, bet pat pārpildīts. Runājot par konkrētiem nodokļu veidiem, šī gada pirmajos desmit mēnešos UIN gada plāns ir pārpildīts, un to pašu var teikt arī par PVN. Labi veicas arī ar dabas resursu nodokli, kā arī akcīzes nodokli alum un mazajām akcīzes precēm. Nekādus brīnumus nesagaidu arī līdz šī gada beigām, un domāju, ka gadumijā būs iekasēto nodokļu pārpalikums 50 līdz 60 miljonu latu apmērā.

— **Šobrīd tiek spriests, ka nākamā gada valsts budžetu ir nepieciešams konsolidēt 280 miljonu latu apmērā. Vai jūsu nosauktie darba rezultāti nozīmē, ka šī konsolidācijas būs jāveic aptuveni par 50 miljoniem latu mazākā apmērā?**

— No vienas puses tam var piekrist. No otras puses, jāskatās, kādas būs makroekonomiskās prognozes nākamajam gadam, un atbilstoši tam arī jāplāno ienākumi. Protams, uz nodokļu rēķina lielu ienākumu pieaugumu prognozēt nevar, jo diez vai finanšu rādītāji uzņēmumiem būs labāki nekā šogad. Plānojot budžetu, ļoti uzmanīgi ir jāanalizē, kāda ir situācija ar nodokļu parādiem, jo arī tam ir sava ietekme.

— **Kuru nodokļu iekasēšana VID ir visproblemātiskākā?**

— Viens no problemātiskākajiem nodokļiem ir akcīzes nodoklis cigaretēm. Jāteic gan, ka cigarešu kontrabandas apjoms ir liels ne tikai Latvijā. Pērn Eiropas Komisija veica pētījumu par kontrabandas apjomu Baltijas valstīs un Polijā. Rezultātā tika konstatēts, ka gan Latvijā, gan Lietuvā, gan arī Igaunijā un Polijā nelegālo cigarešu apgrozījums veido ap 35 procentiem. Diemžēl tās ir tikai sekas. Cēlonis tam ir liela cigarešu cenu atšķirība, salīdzinot situāciju Baltijas valstīs un Polijā ar Baltkrieviju un Krieviju. Latvijā cigarešu maksā ap 2,5 eiro par vienu paciņu, Krievijā un Baltkrievijā šī cena ir zem viena eiro.

Tā pati ārējās robežas problēma ir arī lietuviešiem, igauņiem un poļiem. Ņemot vērā, ka šīs cenu atšķirības ir milzīgas, nebūtu slikti veicināt, lai mūsu Krievijas un Baltkrievijas kolēģi, domājot par savas tautas veselību, paceltu akcīzes nodokli tabakai līdz Latvijas līmenim. Domāju, ka pārrunas šajā jomā notiek.

— **Pirms gada lielas diskusijas izraisīja valdībā un Saeimā pieņemtais lēmums par tā sauktā dienesta auto nodokļa ieviešanu. Cik lielā mērā attaisnojusies šī nodokļa ieviešana?**

— Paši politiķi ir atzinuši, ka tas nebija veiksmīgākais risinājums. Iecere, ka šādā veidā varētu iekasēt 38 miljonus latu, nav attaisnojusies, — šobrīd runa ir vien par četriem miljoniem latu, ieskaitot sociālās iemaksas un IIN maksājumus. Taču, ņemot vērā, ka citu nodokļu veidā ir vērojams būtisks iekasētās naudas pārpalikums, tas kompensē iztrūkumu no šī dienesta auto nodokļa. Jāņem vērā, ka arī turpmāk šī nodokļa veidā mēs lielas summas nesagaidīsim. Mēs labi zinām, ka nodokļu maksātāji mēģina optimizēt savas saistības pret budžetu. Nav noslēpums, ka savulaik bija ļoti izdevīgi nopirkt sev automašīnu uz firmas vārda. Savukārt tagad, kad tas vairs nav izdevīgi, liela daļa šādu nodokļu maksātāju ir pārreģistrējuši savus auto uz fizisko personu vārda.

— **Cik liela ir tā parādu summa, ko VID līdz šim nav izdevies iekasēt?**

— Masu medijos laiku pa laikam varam lasīt, ka nodokļu parādi valstī ir ap 700 miljoniem latu. Taču jāsaprot, ka šie parādi ir veidojušies kopš brīža, kad Latvija atguva savu neatkarību, tātad — 20 gadu garumā. Tie nav parādi, kas izveidojušies pagājušajā vai aizpagājušajā gadā. Protams, parādu apjomi palielinās. Uzņēmējiem trūkst apgrozāmo līdzekļu, viņi ir parādā viens otram, kā arī valstij. Šāda situācija ir ne tikai Latvijā, — šajā jomā neesam unikāla valsts. Diemžēl parādi pieaug visā pasaulē, tāpēc visas nodokļu administrācijas ES veido programmas, kā palīdzēt grūtībās nonākušajiem nodokļu maksātājiem. Arī mūsu likumdevējs par to ir domājis, un mums ir dotas iespējas pagarināt samaksas termiņu, ko arī veiksmīgi darām. Daļa no tiem uzņēmumiem, kam to jālvām darīt, jau ir nokārtojuši savas saistības, bet daļa to diemžēl nebija spējīgi izdarīt, un te jau ir runa par bankrota procedūram. Jāpiebilst, ka, pagarinot samaksas termiņu, netiek rēķināta kavējuma nauda.

— **Cik lielu daļu no jūsu nosauktajiem 700 miljoniem latu no nodokļu nemaksātājiem tā arī nav izredžu piedzīt?**

— Protams, ir piedzenamie un nepiedzenamie nodokļu parādi. Piedzenamie parādi veido aptuveni 40 līdz 50 procentus no kopējās summas. Pārējā summa gaida savu kārtu norakstīšanai. Mēs gan norakstām parādu tikai tad, ja ir

pabeigta uzņēmuma bankrota procedūra, kas parasti ir diezgan ilgstoši. Šogad vien ir norakstīti parādi aptuveni 100 miljonu latu apmērā.

— **Pēdējā laikā arvien vairāk tiek diskutēts par nokavējuma naudas nepiedzišanu apmaiņā pret apņemšanos samaksāt nodokļu parādu pamatsummu. Kāda situācija ir šajā jomā?**

— Šāda veida nodokļu amnestija pirmām kārtām ir politisks lēmums. Cik man zināms, Finanšu ministrija ir sagatavojusi koncepciju, taču jāatzīst, ka ne viss tajā iekļautais mani apmierina. Jāatzīst, ka nereti grūtībās nonākušam uzņēmumam nav naudas arī tam, lai nomaksātu nodokļu parāda pamatsummu. Jābūt arī kaut kādai sapratnei par to, cik mums ir tādu nodokļu maksātāju, kuri visu ir maksājuši godīgi, aizņēmušies naudu, lai nokārtotu gan pamatsummas, gan arī sodanaudas maksājumu. Vai tad viņi ir muļķāki par tiem, kam mēs tagad esam gatavi šo sodu norakstīt?

Ir jāskatās, kāda bijusi nodokļa maksātāja vēsture. Ja viņš visu laiku ir godīgi maksājis nodokļus, bet tagad nonācis finansiālās grūtībās, tad šādu amnestijas iespēju varētu pieļaut. Savukārt tiem, kas gadiem ilgi nav neko pat gribējuši dzirdēt par sadarbību ar nodokļu administrāciju, manuprāt, nevajadzētu dot nekādas atlaides.

Ideālā sabiedrībā cilvēki pilnībā maksā nodokļus, bet administrācija tikai uzskaita gan objektus, gan subjektus. Diemžēl šādas sabiedrības nekur pasaulē nav. Man vienmēr gribas pastāstīt par Zviedriju, kas uzsver, ka tai esot labākā nodokļu administrācija pasaulē. Tajā pašā laikā tā sauktā nodokļu plaša — starpība starp aprēķināto un samaksāto nodokļu jomā — Zviedrijā ir 10 procentu no visiem iekasētajiem nodokļiem. Mums šī plaša ir aptuveni trīs procenti no IKP.

— **Vai, ceļot nodokļu slogu uz PVN rēķina nākamgad, jūsuprāt, valdība var lēst papildu ienākumu valsts budžetā?**

— PVN maksā patērētājs. Un, protams, PVN celšana patērētāju ierobežos. Šobrīd mums patērētāju vajadzētu veicināt. Ir ļoti uzmanīgi jāraugās, vai ir vērts celt PVN. Un, ja ir vērts, tad — cik lielā apmērā un kādām preču grupām. Te viss ir jārēķina.

(No laikraksta «Staburags»)

LĪVĀNU NOVADĀ

Darbojas Ziemassvētku tradīciju skola

Sākot no 6. decembra, Līvānos durvis vērusi Ziemassvētku tradīciju skola, kurā ikvienam bez vecuma ierobežojuma ir iespēja iepazīt latviskās Ziemassvētku ieražas caur garšu, smaržu, dziesmu, deju un masku tradīcijām. Ziemassvētku tradīciju skolā kopumā paredzētas četras nodarbības, kuras bez maksas var apmeklēt ikviens interesents, informē Agnese Kārkle, Latvijas Kultūras koledžas 3. kursa studente. Tradīciju skola darbojas Līvānu 1. vidusskolas Laimiņas skolā (Zaļā

ielā 2). Pirmā nodarbība bija veltīta dziesmu, spēļu un rotaļu apgūšanai.

13. decembrī varēs apgūt telpu rotājumu veidošanu un puzuru taisīšanu. 20. decembrī gaisā viršos istas Ziemassvētku smaržas, jo tradīciju skolā taps latviskie svētku gardumi, piemēram, «kūčas» un asinsdesas.

26. decembrī Tradīciju skolā tiks svinēti paši Ziemassvētki, kuru laikā notiks masku gājiens, un lietā tiks liktas nodarbībās apgūtās zināšanas, iedzīvinot svētku tradīcijas reālajā dzīvē. Visām nodarbībām sākums pulksten 17.30. Ziemassvētku tradīciju skolu Līvānos vada Līvānu 1. vidusskolas folkloras kopa «Ceiruleits»

sadarbībā ar vietējiem amatniekiem.

Dome piešķir Ziemassvētku pabalstus invalīdiem un represētajiem

Līvānu novada dome uzsākusi Ziemassvētku pabalstu izmaksu 1. un 2. grupas invalīdiem, bērniem invalīdiem un represētajām personām, informē Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Ginta Kraukle. Pabalsta apmērs ir 20 latu, un to var saņemt no 1. decembra līdz 29. decembrim Līvānu novada domes kasē Līvānos, Rīgas ielā 77, otrajā

stāvā, kā arī visu piecu novadu pagastu pārvaldēs, atkarībā no tā, kur iedzīvotājiem ērtāk.

Sādā veida atbalsts pašvaldības iedzīvotājiem pieejams jau vairākus gadus. Pabalstus kopumā ik gadus saņem vairāk nekā 700 novada iedzīvotāji gan laukos, gan pilsetā.

Bez tam Līvānu novada pašvaldība ir parūpējusies, lai Ziemassvētkos saldumu paciņas saņemtu visi novada bērni, sākot no pašiem mazākajiem, līdz 9. klases skolēniem.

Sagatavoja L. Rancāne

PREIĻU NOVADĀ

Desmitā daļa novada iedzīvotāju — trūcīgi

Kamēr valdība gatavo nākamā gada budžetu, nogriežot līdzekļus visām ministrijām pēc kārtas un operējot ar kaut kādiem vispārīgiem skaitļiem, par reālo cilvēku izdzīvošanu pašvaldībās Latvijas laukos lietas kursā vienīgi vietējo sociālo dienestu darbinieki. Viņu apkopotā statistika ir visai baisa — liela daļa iedzīvotāju slīgst milzīgā trūkumā. Jāņem vērā, ka sākusies ziema, kas daudziem liks vēl ciešāk savilkt jostas. Par to, kā situācija salīdzinājumā ar pērnā gada veidojusies Preiļu novadā, stāsta Preiļu novada domes sociālā dienesta vadītājas vietniece Anita Gāga.

Situāciju ietekmē bezdarbs un izmaiņas likumdošanā

Ekonomiskā situācija valstī ieviesusi izmaiņas gan trūcīgo ģimeņu (personu) skaita pieaugumā, gan iedzīvotāju pieprasījumā pēc sociālajiem pabalstiem, skaidro sociālā dienesta pārstāve. Tā pērn novadā trūcīgas ģimenes (personas) statusam (ienākumi uz vienu ģimenes locekli nepārsniedz 90 latu mēnesī) atbilda 232 ģimenes jeb 580 personas, tajā skaitā bija 349 pieaugušie un 231 bērns. Šogad ok-

tobra beigās trūcīgas ģimenes statuss bija piešķirts jau 368 ģimenēm jeb 966 personām, tajā skaitā 647 pieaugušajiem un 319 bērniem. Tas nozīmē, ka gandrīz desmitā daļa novada iedzīvotāju cieš trūkumu.

Trūcīgo ģimeņu skaita pieaugumu noteicis ne tikai pieaugošais bezdarbs, kā rezultātā ievērojami samazinājušies iedzīvotāju ienākumi, bet arī izmaiņas likumdošanā, jo grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā nosaka, ka, novērtējot klienta materiālos resursus, par ienākumiem neuzskata bērna kopšanas pabalstu, ģimenes valsts pabalstu un citus Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras maksātos pabalstus, kas daudzām ģimenēm ir vienīgais ienākums.

Arī pašvaldība šogad bija noteikusi labvēlīgākus nosacījumus tām ģimenēm (personām), kurām īpašumā ir zeme, — kopš pērnā gada uz trūcīgas ģimenes statusu var pretendēt personas, kuru īpašumā ir līdz pieciem hektāriem zemes.

Anita Gāga stāsta, ka īpaši sarežģīta situācija bijusi gada sākumā, kad trūcīgo ģimeņu skaits dubultojušies salīdzinājumā ar 2009. gadu. Tā pērnā gada janvārī tika izvērtētas un trūcīgā statusu novadā saņēma 20 ģimenes, bet šogad — 49, februārī attiecīgi 37 un 74 ģimenes, bet martā — 45 un 111 ģimenes. Vasaras mēnešos situācija nedaudz stabilizējās, bet

septembrī bija vērojama pat pretēja tendence — trūcīgā statusu saņēma tikai 18 ģimenes (pērn septembrī — 59). Situāciju lielā mērā ietekmēja izmaiņas likumdošanā, jo, sākot ar 1. aprīli, ja vismaz viens no iesniedzēja pilngadīgajiem ģimenes locekļiem ir darbības spēkā, izņemot nestrādājošas personas ar invaliditāti, trūcīgas ģimenes statusu nosaka uz sešiem mēnešiem, bet pārējos gadījumos — uz 12 mēnešiem. Līdz ar to jau oktobrī izvērtēto ģimeņu skaits atkal sāka strauji pieaugt. Ja pērn statusu saņēma 30 ģimenes, tad šogad oktobrī jau 43.

GMI saņēmēju — divreiz vairāk

Ievērojami pieaudzis arī garantētā minimālā ienākuma (GMI) pabalstu saņēmēju ģimeņu skaits. Ja 2009. gadā mēnesī šo pabalstu vidēji saņēma 60 novada ģimenes, tad, sākot ar pērnā gada decembri, to skaits pakāpeniski sāka pieaugt, pie tam, dramatiski. Tagad tas ir jau dubultojušies. Par to liecina sociālā dienesta rīcībā esošie skaitļi, jo, piemēram, pērnā gada oktobrī GMI pabalstu saņēma 68 ģimenes, bet šogad — 166. Naudas izteiksmē tas ir sekojoši: pērn oktobrī tika izmaksāti 4979 latu, bet šogad — 10 051 lats.

Arī šādu pavērsienu lielā mērā noteikušas likumu izmaiņas, jo līdz 2009.

gada novembra beigām GMI līmenis visām personām bija noteikts 37 latu apmērā mēnesī, bet jau pēc 1. decembra GMI līmenis pilngadīgai personai noteikts 40 latu apmērā, bet bērnam — 45 latu apmērā.

Izsniedz arī mājokļa pabalstu

Tā kā katrā pašvaldībā var noteikt savu mājokļa pabalsta saņēmēju loku un pabalsta apmēru, Preiļu novada dome noteikusi, ka tiesības saņemt mājokļa pabalstu ir vairākām iedzīvotāju kategorijām. Tās ir ģimenes, kurām piešķirts trūcīgas ģimenes statuss; nestrādājošiem vienuļiem pensionāriem un invalīdiem, kuri mājokli deklarēti un dzīvo vieni, kuru pensija ir līdz 160 latiem; nestrādājošiem pensionāriem un invalīdiem, kuri mājokli deklarēti un dzīvo vieni, kuru pensija ir līdz 160 latiem un kuriem nav citur dzīvojoša laulātā, kā arī vairākām citām kategorijām. Mājokļa pabalstu palīdzības prasītājam piešķir vienreiz gadā un tas svārstās no 70 līdz 100 latiem.

Pabalsta saņēmēju skaits šogad audzis, lielākas ir arī izmaksātās summas. Tā, piemēram, pērnā gada aprīlī izmaksāti 8040 latu, bet šogad — 13 060 latu, maijā attiecīgi 6960 un 10 120 latu.

Projekta ietvaros uzstādīs modernus ūdens skaitītājus

Pašvaldības deputāti atbalstījuši piedalīšanos Latvijā — Lietuvā pārobežu sadarbības programmā 2007 — 2013 LLIII-127 «Inovātie e-pakalpojumi ūdens apgādes vadībai». Projekta realizācija uzsākta jau oktobrī un turpināsies līdz 2012. gada aprīlim, kad paredzēts tā noslēgums.

Tā kā tas ir pārobežu projekts, tas vienlaicīgi tiks īstenots vairākās Latvijas un Lietuvas pašvaldībās. Vadošais partneris ir Krāslavas novada dome, līdzdarbošies arī Utenas rajona padome no Lietuvas, Līvānu pašvaldība, kā arī Latvijas gāzes un ūdens lietotāju asociācija.

Projekta mērķis ir uzlabot kopīgu dabas resursu pārvaldību un uzraudzību, radot platformu efektīvākai ūdens izmantošanai, ieviešot informāciju tehnoloģijas un jaunu elektronisko pakalpojumu ūdens patērētājiem. 18 mēnešu laikā Preiļos tiks uzstādīti 1071 jaunā parauga ūdens skaitītāji un to elektroniskās nolasišanas raidītājbloki, kā arī iekārtas un programmatūra šo datu nolasišanai un apstrā-

dei. Realitātē tas nozīmē, ka ūdens patērētājiem vairs nevajadzēs pašiem veikt pierakstus par to, cik ūdens viņi patērējuši, kā arī nevajadzēs šos rādījumus iesniegt piegādātājam SIA «Preiļu saimnieks». Turpmāk ūdens skaitītāju rādījumi pa bezvadu tīklu tiks nosūtīti uz datu apstrādes serveri un iekļauti attiecīgā klienta rēķinā. Kā uzsvēra Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs, «godīgos klientus vairs nevajadzēs traucēt ar pārbaudēm, bet citiem nebūs iespēju krāpties un nāksies visus rēķinus nomaksāt». Bez tam jaunā sistēma ļaus operatīvāk konstatēt un līdz ar to arī ātrāk novērst avārijas ūdens apgādes sistēmā.

Preiļu novada domes kopējās attiecināmās izmaksas šajā projektā būs 53 641,52 latu, tajā skaitā 85% jeb vairāk kā 45 000 latu tiks finansēti no Eiropas Reģionālās attīstības fonda. 15% (valsts un pašvaldības līdzfinansējums) — 8046 latu, no kuriem Preiļu novada domes līdzekļi — tikai 5364 latu. Domnieki jau paredzējuši priekšfinansējumu piešķirt pašvaldības 2011. gada budžetā.

Mēnesi pirms gada beigām maina budžetu

30. novembrī notikušajā domes sēdē pieņemts lēmums izdarīt grozījumus pašvaldības pamatbudžetā. Ieņēmumu un izdevumu daļa palielināta par 365 866 latiem.

Budžeta ieņēmumu daļa pieaugusi sakarā ar piešķirto Eiropas Sociālā fonda finansējumu projekta «Darba praktizēšanas pasākumu nodrošināšana pašvaldībās darba iemaņu iegūšanai un uzturēšanai» — 82 060 latu apmērā; Sorosa fonda projekta «Salas pamatskola — kultūras, sabiedriskais un izdzīvošanas centrs» finansējumu Salas pamatskolai 7025 latu apmērā; dotācija no valsts budžeta autotransporta pakalpojumu izdevumu segšanai skolēniem — 4788 latu apmērā; dotācija no valsts budžeta GMI un dzīvokļu pabalsta izmaksām — 10 500 latu apmērā; ieņēmumi no savstarpējiem norēķiniem izglītības pārvaldei — 1625 latu apmērā; ES projekta «Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība Preiļu novada Pelēču ciemā» avansa maksājums — 129 078 latu apmērā; ES projekta «Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība Preiļu novada Prikūļu ciemā» avansa maksājums — 130 790 latu apmērā.

Ceļu fonda tehniskajiem projektiem neizmērētos līdzekļus novirza citām vajadzībām

Domes sēdē deputāti apstiprināja Preiļu novada pašvaldības autoceļu (ielu) fonda konsultatīvās padomes sagatavoto un finanšu komitejai iesniegto lēmumprojektu par fonda līdzekļu sadalījuma plāna izmaiņām.

Sakarā ar to, ka ir ietaupīti un netīks izmantoti finanšu līdzekļi 2010. gada autoceļu (ielu) fonda pozīcijā «Tehniskie projekti ceļu rekonstrukcijai» 8434 latu apmērā, tos paredzēts novirzīt citām vajadzībām. Tajā skaitā ielu attīrīšanai no sniega un slidamības novēršanai — 2622 latus, asfaltseguma bedrīšu remontam — 3785 latus, Saunas pagasta autoceļu profilēšanai un remontam — 1300 latus, satiksmi regulējošo zīmju atjaunošanai — 727 latus.

Materiālus sagatavoja L. Kirillova

AGLONAS NOVADĀ**Ar uzņēmēja atbalstu Aglonas pagasta Tūļos uzstādīts ceļmalas krusts**

Pagājušajā ceturtdienā, 2. decembrī, Aglonas pagasta Tūļos ziemīgos apstākļos notika ceļmalas krusta svinīga atklāšanas un iesvētīšanas ceremonija. Krustu ar ozolkoka krucifiksu un mākslinieciski grebto Kristus tēlu iesvētīja Aglonas bazilikas priesteris Daumants Abrickis. Par šo Tūļu, Staskunu un Zukulu sādžu iedzīvotājiem nozīmīgo notikumu «Novadniekam» pavēstīja Aglonas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Ločmele.

Visciešākā saistība ar krusta uzstādīšanu Tūļos ir Aglonas novada uzņēmējam Artūram Gražulim. Tieši pie viņa iedzīvotāji griezās ar lūgumu palīdzēt nomainīt veco ceļmalas krustu. Kā stāsta Zane Ločmele, jau tajā pašā dienā Artūrs vienojās ar Kalupes Romas katoļu draudzes priesteri Antonu Aglonieti, kurš uzdāvināja ozolkoka krustu ar mākslinieciski grebto Kristus tēlu. Krusts ir ļoti vērtīgs un skaists, atvests no Austrijas. Uzņēmējs to drīz vien arī uzstādīja vecajā vietā.

Tūļu, Staskunu un Zukulu sādžu iedzīvotāji griezušies pašvaldībā ar pateicību un cieņas apliecinājumiem savam palīgam — uzņēmējam Artūram Gražulim. «Krusts ceļa malā jau no seniem laikiem ir katoliskās Latgales un arī Aglonas simbols. Maija vakaros pie tā vienmēr pulcējās ļaudis, arī šajos laikos tiek dziedātas garīgās dziesmas Dievmātes godam un skaitītas lūgšanas. Ziemassvētki ir brīnumu un pārdomu laiks, kad izvērtējam padarīto, pārdzīvoto un izjusto. Paldies Artūram par palīdzību un novēlam klusus, baltus Kristus dzimšanas svētkus, veselīgu, spēka pilnu, idejām bagātu un radošu ieceru pilno 2011. gadu,» viņi raksta novada domei.

Pašvaldības pārstāve atzīst, ka vietējais uzņēmējs Artūrs Gražulis allaž ir starptiem, kuri ikdienā gatavi ziedot savas pūles, līdzekļus un laiku, darot labus un cildenus darbus citiem. «Laikā, kad daudziem klājas grūtāk nekā citus gadus, vēl jo būtiskāk ir pilnvērtīgi izmantot visus pieejamos resursus un palīdzēt līdzcilvēkiem. Vairākkārt nācies dzirdēt pateicības vārdus un uzslavas Artūram Gražulim. Kā istens Aglonas patriots un pašai dziedzīga personība viņš materiāli palīdzējis ļoti daudziem — gan konkrētiem cilvēkiem, gan pašvaldības iestādēm ne tikai savā novadā, bet arī kaimiņiem Riebiņū un Preiļu novados.

Tā Aglonas sporta skolai nopirkta mēbeles, uzvarētāju kausi, trenāžieri, Aglonas internātvīdusskolai — mēbeles, divāni — Jaunaglonas arodvidusskolas dienesta viesnīcai, mēbeles un rotālietas — Aglonas pirmsskolas izglītības iestādei, tāpat mēbeles, rotālietas un veļasmašīna

● Patiesa mīlestība pret cilvēkiem ļauj saredzēt un sadzirdēt vajadzīgo un palīdzēt grūtā brīdī — tā par vietējo uzņēmēju Artūru Gražuli saka aglonieši. Viens no viņa pēdējiem labajiem darbiem ir atbalsts, kas sniegts Tūļu, Staskunu un Zukulu sādžu iedzīvotājiem, uzstādot jauniesvētīto ceļmalas krustu.

novada bērnu sociālā atbalsta centram «Somerseta», Aglonas bazilikas kora skolai — ledusskapis, Aglonas neatliekamās medicīniskās palīdzības punktam — mēbeles, Aglonas bazilikai un Višķu Romas katoļu baznīcai — procesiju istabu iekārtojums, Aglonas bērnu brīvā laika pavaišanas centram — klaunu kolekcija ar nodomu centrā izveidot klaunu muzeju, veco ļaužu pansionātam «Preiļi» — mēbeles un gleznas, Rušonas pamatskolai — atpūtas mēbeles. Palīdzība krīzes situā-

cijās sniegta arī vairākiem cilvēkiem, piemēram, uzdāvinātas mēbeles un velosipēds Grāveru pagasta iedzīvotājam Oļegam Jakušonokam, kurā mājā bija izcēlies ugunsgrēks. Iesaistoties LNT raidījuma «Degpunkts» akcijā, ar mēbelēm apgādāta jaunā māja ugunsnelaimē cietušajai Stupeļu ģimenei Višķu novada Ambeļu pagastā.

Ar A.Gražuļa materiālo atbalstu Aglonā pie Kara muzeja izveidota velosipēdu noma. Uzņēmējs personīgi atbalstījis

invalidus, dāvinot viņiem tehniskos palīdzīdzekļus — kruķus, ratiņkrēslus, mehāniski regulējamās gultas un citas ierīces. Nesen Artūrs ir atteicies no Aglonas pašvaldības piedāvātās samaksas par mēbelēm bērnu sociālā atbalsta centram «Somerseta» un šim nolūkam atvēlētos 600 latu ieteicis novirzīt datoru iegādei centra vajadzībām. Datori arī nopirkti un uzstādīti par prieku bērniem un centra darbiniekiem.

Vai labākais Mobilās ekspedīcijas aģents būs aglonietis?

Oktobrī «Novadniekā» rakstījām, ka starp 111 Latvijas jauniešiem, kuri uzvarējuši Triatel Mobilās ekspedīcijas dalībnieku atlasē starp 1668 konkurentiem, ir vairāki apkārtējo novadu jaunieši. Viens no tiem, kam dota iespēja piedalīties lielākajā interneta mērīšanas akcijā, ir Aglonas vidusskolas 11. klases audzēknis **Dainis Valainis**.

Pašlaik starp aģentiem notiek sīva cīņa, rezultāti liecina, ka Dainis pagaidām turas otrajā vietā. Jaunieši ļoti interesē interneta iespējas, tāpēc viņš arī pieteicās Triatel Mobilās ekspedīcijas konkursā. Puiša uzdevums ir mērīt bezvadu interneta ātrumu un signāla kvalitāti savā sektorā

nr. 108 — Aglonā. Mērījumi regulāri tiek veikti visdažādākajās vietās gan mājās, gan pie draugiem un radiem, pat uz ezera, kalna galā vai mežā.

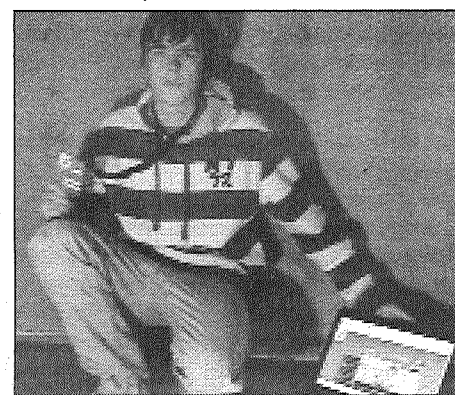
111 izveidotie sektori pārklāj visu Latvijas lauku teritoriju. Katrā sektorā darbojas viens brīvprātīgais ekspedīcijas dalībnieks. Katram aģentam izsniegta ekspedīcijas komplekts — interneta modems, instrukcija un identifikācijas kartes. Katrs savā sektorā veic Triatel mobilā interneta sakaru kvalitātes mērījumus un noteiktā kārtībā nosūta tos ekspedīcijas vadītājam. Mērījumu veikšanu fiksē ar foto vai videokameru.

Dainis stāsta, ka interneta ātruma un

signāla kvalitātes mērīšana ir aizraujoša. Ātrums tiek mērīts, izmantojot <http://www.speedtest.net> mājas lapu, bet signāla kvalitāte tiek mērīta pēc modema uzstādījumiem.

Ekspedīcija, kas sākas oktobrī, noslēgsies 18. decembrī. Vai Dainis būs labākais aģents Latvijā?

● **Aglonas vidusskolas 11. klases audzēkņa Dainis Valainis rezultāti liecina, ka pašlaik viņš ir viens no labākajiem Triatel Mobilās ekspedīcijas aģentiem. Lai izdodas precīzi mērījumi!**

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Liela, saliedēta, dziedoša ģimene — «Ceiruleits»

Uz koncertu «Mana tautasdziesma», ar ko Līvānu 1. vidusskolas folkloras kopa «Ceiruleits» atzīmēja savu 20 gadu jubileju, Līvānu kultūras centrā pulcējās pilsētas iedzīvotāji, apsveicēji, tuvi un tāli ciemiņi. Visus 20 gadus šo kolektīvu ir vadījusi Līvānu 1. vidusskolas skolotāja Anna Kārkle, viņas vadībā «Ceiruleits» ir iemantojis vislielāko popularitāti Līvānu novadā, aiz tā robežām un visā Latvijā kopumā, kā arī Baltijas valstu mērogā. Piedaloties starptautiskajos folkloras festivālos, «Ceiruleits» ir ciemojies daudzās Eiropas valstīs: Itālijā, Polijā, Lietuvā, Somijā, Ēģiptē, Vācijā, Zviedrijā, Norvēģijā un pat devies uz visai tāliem kontinentiem. Latviešu un latgalešu dziesmas skandētas ASV, Kanādā, Malaizijā, Austrālijā, Brazīlijā, Venecuēlā, Japānā, Meksikā.

Mazi, mīļi, smaidīgi, starojoši bērni ar labām balsīm, daudzu tautas dziesmu pratēji un rotaļu aizsācēji, — tāda ir kopas dalībnieku jaunākā grupa. Stalti puīši un meitenes, kas prot muzicēt uz dažādiem mūzikas instrumentiem, — tie ir vidējās un vecākās grupas dalībnieki. Kopā «Ceiruleits» pašlaik darbojas 70 dalībnieki trijās vecuma grupās, un tā ir viena no lielākajām, vai pat pati lielākā jauniešu folkloras kopa Latvijā. Esam kā viena liela, draudzīga, saliedēta ģimene, par kopu «Ceiruleits» saka Anna Kārkle. Tie, kas reiz sākuši tajā darboties, arī izauguši lieli, nepārtrauc ar to savus sakarus. Studējot Rīgā, tur arī satiekas, tāpat brauc uz mēģinājumiem Līvānos, kopā ar pārējiem piedalās koncertos. Jaunieši — kopas dalībnieki — iesaistās arī jaunās folkloras kopu grupās, piemēram Edgars Kārklis, kurš darbojas «Ceiruleitī» kopš tās dibināšanas, apguvis daudzu tautas mūzikas instrumentu spēli, tagad spēlē grupā «Auļi». Daži no kopas dalībniekiem kopā ar Austrālijas latvieti Krišjāni Putniņu muzicē folkklubā «Alo» Rīgā. Anna Kārkle atzīst, ka nemaz nav uzskaitījusi, cik dalībnieku pa šiem gadiem kopā ir darbojušies, jo, viņasprāt, svarīgākais ir tas, ka interese par folkloras kopu «Ceiruleits» nezūd, un tajā iesaistās aizvien jauni dalībnieki. Pārsvārā tie ir skolotājas audzināmās klases bērni. Anna Kārkle strādā Laimiņas sākumskolā.

Folkloras kopā liela uzmanība tiek pievērsta tradicionālajiem mūzikas instrumentiem. Bērni apguvuši prasmi spēlēt kokli, stabules, dūdas, ermoņikas, ģitru, vi-

● Līvānu 1. vidusskolas folkloras kopa «Ceiruleits» 20 gadu jubilejas koncertā. G. Vanaga foto

joli, akordeonu, ritma instrumentus. Folkloras kopā tagad darbojas trīs kapelas. Savas darbības laikā folkloras kopa izdevusi trīs kompaktdiskus ar ierakstiem. «Ceiruleits» vienmēr ir starp tiem labākajiem folkloras kolektīviem, kas kuplina dziesmu svētku norisi, piedalās folkloras festivālos «Baltica», ar panākumiem iesaistās starptautiskajos masku festivālos, uzstājas arī mazāka mēroga koncertos, sarīkojumos.

Folkloras kopas repertuārā galvenokārt ietvertas gadskārtu svētku, mitoloģiskās, bāreņu, karavīru, darba, kā arī citas dziesmas. Jubilejas koncerta programma sastāvēja no 20 dziesmām, kas bija sadalītas vairākos ciklos no dažādiem folkloras kopas periodiem.

Mazie un lielle «ceiruļbērni» savā jubilejā ar labu vārdu pieminēja tautas dziesminiekus, teicējus, no kuriem savulaik savāktis bagātīgs tautas dziesmu, ticējumu, stāstījumu pūrs. Vairāki no viņiem vairs netaisnā šīs zemes gaitās, tāpēc ļābi, ka mēs vēl spējam satikt dzīvus šos cilvēkus, izrunāties ar viņiem, pierakstīt dziesmas un to melodijas, sacīja Anna Kārkle. Ne visai sen mūžības ceļos devās tautas mūzikas lietpratējs Jānis Patmalnieks. «Ceiruleiša» dalībnieki no viņa atvadījās ar dziesmām pie aizgājēja kapa. Jubilejas koncertā skanēja arī teicējas Teklas Ušackas dziesmas, paldies tika

teikts Jānim Pinupam par brīnišķīgu folkloras materiālu. Aizkustinošus, sirsnīgus vārdus «Ceiruleiša» dalībnieki bija velējuši savai kopai, tautasdziesmai, skolotājam īpašās vēstulēs, kas tika nolasītas koncerta laikā.

Svētku koncertā izskanēja kopas vismīļākās dziesmas, viena no pirmajām — «Eima, eima, mes, muoseņas», «Zynu zynu tāva sātu», bērni skandināja «Biza putra kuojas uove», bet ar dziesmu «Pi Dīveņa gari goldi» noslēdza koncertu. Emocionāli aizkustinošs bija brīdis, kad kopas dalībnieki ar aizdegtām svecītēm rokās izstaigāja pa skatītāju solu rindām. Kas būtu dzimšanas diena bez bagātīga svētku galda? Cienasts bija sarūpēts ar kopējiem spēkiem. Visiem garšoja Samantas Ziemeles vecmammās gatavotās asinsdesas, kā arī citu atnestie gardumi.

Jubilejas ciemiņi varēja aplūkot izstādi «Mans ceļš uz tautasdziesmu», noskatīties bijušā kopas dalībnieka Gunta Vanaga sagatavoto videomateriālu par dažādām «Ceiruleiša» aktivitātēm.

Par atbalstu kopas darbībā Anna Kārkle teica paldies Līvānu 1. vidusskolai, Līvānu novada kultūras centram, novada domei un citiem, kas šo gadu laikā veicinājuši folkloras kopas darbošanos.

«Ceiruleits» un tā vadītāja ir saņēmuši daudzus apbalvojumus: Dižo folkloras balvu, Latvijas Republikas ministru prez-

denta Pateicības rakstu par Latgales tradicionālās kultūras mantojuma saglabāšanu un tautas tradīciju popularizēšanu jaunās paaudzes vidū, Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūta Lielo folkloras gada balvu par izglītības veicināšanu, balvu par tradicionālās kultūras popularizēšanu Latvijā un ārzemēs, kā arī citus apbalvojumus. Sakarā ar 20 gadu jubileju Anna Kārkle saņēma Valsts izglītības satura centra atzinības rakstu par nozīmīgo ieguldījumu Latvijas kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā, Nematēriālā kultūras mantojuma aģentūras pateicības rakstu, bet no Līvānu novada domes — apbalvojumu par lielo ieguldījumu tautas mākslas attīstībā, nesot Līvānu vārdu Latvijā un pasaulē, un latviskās dzīvesziņas iedzīvināšanā mūsdienu sabiedrībā. Vienlaikus ar folkloras kopas «Ceiruleits» 20 gadu pastāvēšanas jubileju, Anna Kārkle piedzīvoja vēl kādu brīnišķīgu notikumu personīgajā dzīvē, — viņa pirmoreiz kļuva par vecmāmiņu, un laimīga priecājās par mazmeitiņas Madlenas ierašanos pasaulē.

Bet aizvadītās brīvdienās folkloras kopa «Ceiruleits» piedalījās koncertā «Dziesmusvētki Ziemassvētkos» Rīgā. 6. decembrī Līvānos uzsākta Ziemassvētku tradīciju skolu, kurā ar kopas «Ceiruleits» dalībnieku līdzdalību var apgūt senās tradīcijas.

VĀRKAVAS NOVADĀ

Talantu šovs rada daudz pozitīvu emociju

Vanagu pamatskolas zālē notika novada talantu šovs, kurā pašdarbības kolektīvi bija aicināti parādīt kādu sev netradicionālu, neraksturīgu talantu, informē novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Praņevska. Scenārijs pēc kultūras darba organizatores Ilgas Pokšānes ieceres bija organizēts kā daudzu televīzijā skatāmo šovu sakausējums. Priekšnesumus vērtēja žūrija, bet uzstāšanos pavadīja mūzikas grupa «Migla».

Pašdarbības kolektīvi nodemonstrēja, ka ir rūpīgi gatavojušies. Dažu idejas bija veiksmīgākas, citas mazāk veiksmīgas. Pārsvārā tie dziedāja un dejoja. Bija arī daži teatrāli uzvedumi. Īpaši izcēlās Aijas Bitinas pašdarbības teātra «raibo zeķu kora» atlases iestudējums, vokālā ansamblī «Melodīva» skečs par «preparēto» Latviju un deju kopas «Daina» dalībnieču iemiesošanās bīstamo mājāsaimnieču tēlos. Valdija jautri trīs stundu garumā, bet pēc tam varēja izklaidēties groziņballē.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

● Vārkavas novada talantu šovā uzstājas deju kopa «Daina».

LAD speciālisti konstatējuši daudz nekoptu un aizaugušu zemju

Latvijā pēc šovasar vairākus mēnešus ilgām pārbaudēm konstatēts, ka nekopta un aizaugusi ir lauksaimniecības zeme gandrīz 370 tūkstošu hektāru platībā, 29. novembrī notikušajā preses konferencē mediju informēja Lauku atbalsta dienesta (LAD) direktore Anna Vītola-Helviga. Tas nozīmē, ka valstī aptuveni 16 procenti lauksaimniecībā izmantojamās zemes, kas tiek rēķināta 2,35 miljonu hektāru apmērā, ir, kā saka, laukā no aprites. Pie tam šoreiz, izrādās, lielākie grēkāži nav vis Latgales novadi, kas parasti tiek vainoti visās problēmās, bet gan Pierīgas reģions. Preses konferencē LAD vadība un reģionālo lauksaimniecības pārvalžu pārstāvji informēja par apsekošanas gaitu, pielietotajām metodēm, sniedza iegūto rezultātu analīzi pa Latvijas novadiem.

Simtprocentīga zemes revīzija

Šopavas valdība nolēma, ka par neapsaimniekotu lauku zemi ir jāpiemēro nodoklis 3% apmērā no zemes kadastrālās vērtības. Lai tiktu skaidrībā, cik lielām platībām var piemērot zemes nodokli dubultā apmērā, bija jāveic nopietna revīzija, skaidro LAD speciālisti. Kā šajā sakarā izteicās kāds no LAD Dienvidlatgales reģionālās lauksaimniecības pārvaldes pārstāvjiem, «mums bija jādara tas, ko pašvaldības pašas nespēja».

Triju mēnešu laikā, iesaistot vairāk nekā 160 darbiniekus, strādājot arī brīvdienu, dienestam izdevies veikt simtprocentīgu zemju revīziju. Kā teic LAD vadītāja, neapsekoti palikuši tikai 744 hektāri, līdz kuriem vispār nav bijis iespējams piekļūt. Jāņem vērā, ka LAD darbiniekiem jau ir līdzīga pieredze, jo viņi ik gadu veic Eiropas Savienības tiesājamajiem maksājumiem pieteiktās zemes kontroles. Biedrības «Zemnieku saeima» priekšsēdētājs Juris Lazdiņš atzīst, ka LAD izdevies īsā laikā paveikt ginantisku darbu, iztērējot vien aptuveni 40 tūkstošus latu. Savukārt pašvaldības dubultlielā zemes nodokļa iekasēšanas rezultātā varēs iegūt daudz vairāk, aptuveni pusotru miljonu latu, kad tiks sagatavoti un izsūtīti dubultā nodokļa rēķini tiem zemes īpašniekiem, kuru zemi LAD fiksējis kā neapstrādātu.

«Gāja smagi, bet darbu esam izdarījuši, un rezultāts ir pietiekami interesants. Platības, par kurām ir iespējams saņemt platībmaksājumus, Latvijā gadu gaitā ir palielinājušās — ja 2004. gadā bija pieteikti 1,3 miljoni hektāru, tad tagad pieteikto platību apmērs ir jau 1,56 miljoni hektāru. Par pārējo zemi, kas nebija pieteikta uz platībmaksājumiem, isti skaidrības nebija,» saka LAD direktore.

Nepļauti, nezālaini un aizauguši tīrumi visā Latvijā

Vītola-Helviga atzīst, ka Latvijā ir gan saņemti lauki, gan nekoptas un krūmiem aizaugušas platības. «Jūs jau arī braucat pa laukiem un redzat — ir platības, kas ir saņemtas un paliek atvien skaidrības, bet ir tādas, kas sāk vai arī ir jau aizaugušas. Šogad apsekojam visas šādas platības. Mums bija izstrādāta īpaša programma, kur bija apkopota gan mūsu informācija, gan arī Valsts zemes dienesta dati,» sacīja LAD direktore.

Viņa paskaidroja, ka LAD apsekošanas zemes tika sadalītas pēc vairākām pazīmēm un iedalītas vairākās kategorijās — labā stāvoklī, nekoptas un aizaugušas. «Turklāt bija arī tādas zemes, kas bija

ZINĀŠANAI

✓ Salīdzinājumā ar 1935. gadu lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības Latvijā šogad ir par 34% mazāk, bet salīdzinājumā ar 2000. gadu — par 2% mazāk.

✓ Mežu platības salīdzinājumā ar 1935. gadu pieaugušas par 70%, bet ar 2000. gadu — par 4%.

aizbūvētas, bet vēl arvien skaitījās kā lauksaimniecībā izmantojamās. Turklāt Pierīgā atradām pat tādas mājas, kur varēja redzēt, ka lauksaimniecības zemes tur sen vairs nav — pie mājām jau krietnā augumā bija ābelītes, taču zemes izlietošanas mērķis joprojām nav transformēts un cilvēks nodokli maksā kā par lauksaimniecībā izmantojamo zemi,» norādīja Vītola-Helviga.

LAD statistika liecina, ka visā Latvijā no lauksaimniecībā izmantotās zemes šoruden par neapstrādātiem atzīti 368 900 hektāri. Tas nozīmē, ka tiek kopti un izmantoti tikai 84% tīrumi, bet 16% palikuši nepļauti, aizauguši ar nezālēm vai pat ar krūmiem. No neapstrādātās zemes 13,45% (316 341 hektārs) ir aizauguši ar nezālēm un nepļauti, 2,11% (49 710 hektāri) — jau aizauguši ar krūmiem, bet uz 0,12% (2849 hektāri) lauksaimniecības zemes atrodas būves vai tiek veikta būvniecība.

Nekoptības līderi — no gaišās puses

Lai arī sabiedrībā jau gadiem tiek iepotēts viedoklis, ka visaizaugušākās zemes un nekoptākie lauki ir Latgalē, LAD pārbaudes rezultāti liecina par ko pavisam savādāku. Procentuāli visvairāk nekoptas zemes ir Rīgas apkārtnē — 63 684 hektāri. Skaitļi ir šokējoši! Ādažos tie ir 58%, Jūrmalā — 55%, Stopiņu un Babītes novados — attiecīgi 53 un 51%. Nedaudz zem 50% ir Carnikavas un Salaspils novados. No 30 līdz 38% nekoptas zemes ir Rojas, Salacgrīvas, Iecavas, Ropažu un Garkalnes novados.

Ar 25% nekoptu zemju sarakstā ir arī Ikšķiles, Dundagas novadi, 26% — Rucavas un Ērgļu novados, 28% — Amatas, Olaines novados, bet 29% — Vecumnieku novads.

Tiesa, pie nekoptākās zemes saimniekiem pieskaitāmas arī vairākas Latgales pašvaldības, piemēram, Ludzas novads ar 29%, Zilupes novads ar 37% neapstrādātās zemes. Taču visskumjākā situācija pārbaudē ir atklājusies Rēzeknes pilsētā, kur neapstrādātās lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības ir 72%.

Visakurātākie saimnieki

Visakurātāk lauksaimniecības zemi apsaimnieko Tērvetes novada ļaudis, kur pārbaudē atklāti vien trīs hektāri aizaugušas un 54 hektāri nekoptas zemes. Līdzīgi ir arī Rundāles un Jelgavas novados — attiecīgi viens un četri procenti.

Ar pārsteidzoši labu situāciju izceļas vairāki Latgales novadi. Tā Viļānu un Varkļānu novadā no 15 096 un 13 079 lauksaimniecībā izmantojamās zemes hektāriem par neapstrādātu (aizaugušu un nekoptu) novērtēti tikai četri procenti, kas ir attiecīgi 627 un 548 hektāri.

Pa septiņiem procentiem neapstrādātās zemes pārbaudē atklāts arī Naukšēnu un Ilūkstes novados, bet Jēkabpils novadā — astoņi procenti.

Situācija bijušā Preiļu rajona teritorijā

Lauksaimniecībā izmantojamās zemes apsekošanas rezultāti liecina, ka lielākajā daļā bijušā Preiļu rajona teritorijas dzīvo samērā rūpīgi saimnieki. Lūk, ko liecina skaitļi.

Preiļu novadā kopā ir 20 131 hektārs lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Kā kopti novērtēti 17 874 hektāri jeb 89%. Atlikušās platības — 2257 hektāri (11%) — ir neapstrādātās lauksaimniecībā izmantojamās zemes kategorijā. Tajā skaitā 177 hektāri ir aizauguši, 2066 hektāri — nekopti, 14 hektāros notiek būvniecība, bet zeme nav transformēta.

Līvānu novadā kopā ir 25 970 hektāri lauksaimniecībā izmantojamās zemes, no kuras 22 438 hektāri jeb 86% ir labi kopta zeme. Kā neapstrādāta zeme, pēc LAD pārbaudes datiem, ir 3532 hektāri vai 14%. Tajā skaitā 418 hektāri ir aizauguši, 3077 hektāri — nekopti, bet 37 hektāri nodoti būvniecībai.

Procentuāli ļoti līdzīga situācija ir Varkavas novadā. Pašvaldībā kopā ir 15 604 hektāri lauksaimniecībā izmantojamās zemes, no kuras 86% ir labi koptas platības. Atlikušie 2260 hektāri jeb 14% ir neapstrādāta zeme. Tajā skaitā 433 hektāri

— aizauguši, 1827 hektāri — nekoptas platības.

Turpat līdzās ir plašais Riebiņu novads, kura teritorijā ir 28 921 hektārs lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Tajā skaitā 24 705 hektāri jeb 85% ir kopta zeme. Neapstrādāta lauksaimniecībā izmantojamā zeme pašvaldībā ir 4216 hektāri jeb 15%, no kuras 202 hektāri — aizauguši, 3998 hektāri — nekopti, bet 17 hektāri nodoti būvniecības vajadzībām.

Sliktāka situācija ir Aglonas novadā, kur no 16 171 lauksaimniecībā izmantojamās zemes hektāra kā kopti novērtēti tikai 76% jeb 12 316 hektāri. 24%, kas skaitliski ir 3854 hektāri, LAD pārbaudē novērtēta kā neapstrādāta zeme. Tajā skaitā 159 hektāri zemes ir aizauguši, 3681 hektārs — nekopti, bet 15 hektāri lauksaimniecībā izmantojamās zemes nodoti būvniecības vajadzībām.

Par krāpšanos ar platībmaksājumiem draud LIELAS nepatīkšanas

LAD direktore Anna Vītola-Helviga informē, ka atklāti vairāki gadījumi, kad par nekoptām zemēm lauksaimnieki tomēr pamanījušies saņemt platībmaksājumus. «Katru gadu visas zemes pārbaudīt nevaram un to nemaz nevajag darīt. Kontroles tiek veiktas 6,5 — 7% gadījumu. Līdz ar to pašlaik pēc šīs lielās pārbaudes mēs jau 10 gadījumus esam konstatējuši, ka nekoptas ir arī tās zemes, par kurām maksāti platībmaksājumi. Taču mēs iesim cauri visam sarakstam un datus vēl salīdzināsim. Tiem, kas būs pārkāpuši noteikumus, būs lielas nepatīkšanas,» brīdina Vītola-Helviga.

Pašvaldībām nekopto zemju īpašniekiem vēl šogad jāizsūta rēķini par zemes nodokļa samaksu dubultā apjomā, tas ir — papildu standarta likmei 1,5% no kadastrālās vērtības klāt jāpiemaksā vēl tikpat. Kopumā nodoklis par neapstrādātu zemi ir 3% no kadastrālās vērtības.

Pagaidām nav skaidrs tikai pats galvenais — vai dubulta nodokļa piemērošana dos arī labumu. Vai tie, kas Pierīgā nekustamā īpašuma buma laikā sapirka zemi būvniecībai un tagad tur audzē latvāņus, ķersies pie arkla un ecēsām? Vai latgalieši brauks mājās no Īrijas un Anglijas, lai nicinātu kārkļus un alkšņus savos tīrumos?

L.Kirillova

Pa Baikāla drūmajām stepēm...

● Vietumis pa Baikāla stepēm ved it kā asfaltēts ceļš, taču braucēji ar automašīnām izvēlas pārvietoties pa pašu iebrauktām slīdēm — tur ir krietni līdznāks.

Nobeigums. Sākums «Novadnieka» 9., 16., 23. un 30. novembra numuros.

Ciemiņus negaidīja

Pagājušajā reizē minēju, ka mēs apsolījām braukt ciemos pie kāda vietējā burjāta. Pilnā mērā izbaudot ekstrēmos ceļa apstākļus, pārvarot koku saknes, akmeņus un grambas, solījumu izpildījām. Aleksandrs rādīja ļoti pārsteigtas acis, kad iebraucām pagalmā, un godīgi atzinās, ka mūs patiesībā nav cerējis sagaidīt, jo solījumu ciemoties uztvēris tikai kā pieklājības frāzes. Reti gadoties redzēt tik *trakus* ceļotājus, kas gatavi cīnīties ar bezceļa grūtībām.

Aleksandrs pēc tuvākas iepazīšanās mūs patiesi pārsteidza. Izrādījās, ka viņš ir ļoti izglītots cilvēks, savulaik Irkustkā pabeidzis augstskolu, lai gan pēc izceļšanās istas *iezemietis*. Baikāla krastos dzimuši un mūžus nodzīvojuši Aleksandra senči vairākās paaudzēs. Kad iepriekš pie viņa pirkām zivis, Aleksandrs stāstīja, ka pats arī tās ķerot. Tāpēc neatteicāmies no iespējas kopā doties ezerā. Vakarā ielaidām tīklus, no rīta braucām tos vilkt ārā.

Vakariņās baudījām burjātu nacionālo ēdienu — lielopa, pareizāk sakot, govs gaļas zupu. Savā starpā smējāmies, ka diez vai Latvijā mums tāda patiktu, bet tur ēdām gardu muti. Aleksandrs patiešām ir labs pavārs, ēdiena gatavošana viņam padodas.

Tiecas pēc civilizētas dzīves

Vietā, kur dzīvo Aleksandrs, elektrības, protams nav. Tāpat kā nav daudzviet apkārtnē. Nopircis ar degvielu darbināmu ģeneratoru un izmanto apgaismojuma nodrošināšanai, ēdiena gatavošanai paša ģimenes vajadzībām un tūristu uzņemšanai. Ledusskapis? Pa dienu tas darbojas, bet naktī laukā ir visai vēss, tāpēc produkti ledusskapī nav jātur.

Aleksandrs nolēmis pie Baikāla attīstīt tūrisma biznesu. Plāni viņam grandiozi, bet grūti paredzēt, kā veiksies. Saša, tu taču redzi, kas te notiek, kāds tūrisms, ja visapkārt vienīgi vienīgi mēsli — tā mēs jautājām. Aleksandrs esot griezies pie vietējās varas ar aicinājumu, lai sagādā un uzliek atkritumu konteinerus tūristu apmeklētākajās vietās. Pats gājis un grūžus vācis, tīrījis krastu. Tas bijis pirms gada, bet joprojām no varas vīriem nav saņemta nekāda atbilde. Aleksandrs par to runāja ar lielu sāpi, ja tā turpinātos, tad pēc gadiem desmit par Baikālu kā pasaules mēroga dabas pērli runāt vairs nevarēsot.

Vienojāmies, ka Krievijā neviena līmeņa

vara nedomā, kā labāk dabas vērtības pasniegt tūristiem. Pareizi visu organizējot, ienākumi varētu būt milzīgi. Pašlaik viņš savos plānos un idejās ir viens. Cer nākotnē organizēt ceļojumus ar zirgiem, izjādes, būvēt nelielas būdiņas taigā, kur tūristiem piedāvāt naktsmitnes. Lai Dievs dod, ka Aleksandram veiktos, jo viņš patiešām likās visai uzņēmīgs cilvēks.

Maskavas biezo izklaides

Mazliet tālāk no Aleksandra mājām uz taigas pusi kāds Maskavas uzņēmējs ierīkojis sev vasaras rezidenci. Starp citu, šādas galvaspilsētas *biezo* atpūtas vietas neesot retums Baikāla apkārtnē. Mums stāstīja, tur bijis domāts ierīkot lielu atpūtas kompleksu daudziem viesiem. Tikušas uzstādītas pat trīs milzīgas jurtas priekš eksotisku restorānu ierīkošanas. Taču vai nu Baikāla kalnu dievs vai pati daba tādus cilvēku plānus nav pieņēmusi — kādā jaukā dienā ar brāzmainu vēju no kalniem tās aizpūstas pa gaisu kā tādi skaidu namiņi. Otrreiz bagātais uzņēmējs vairs nav gribējis ķerties pie būvēšanas, laikam sapratis, ka nav jēgas naudu tērēt.

Pašlaik saglabājusies tikai neliela guļbūves ēka, kur maskavietis uzturas, kad vasarās vai citreiz arī rudenī un ziemā atbrauc atpūsties. Turpat uzbūvēta arī pirts. Aleksandrs mums piedāvāja sarunāt ar pirts uzraugu iespēju nopērties un nomazgāties. Skaidrs, ka bijām stāvā sajūsmā, jo visi esam lieli pirts cienītāji.

Šī veselībai derīgā izklaide mums izmaksāja 1000 Krievijas rubļus (aptuveni 20 latī) un pudeli *šņabja*. Solīja, ka pirtiņa būšot augstākajā līmenī, bet, kad izbaudījām piedāvājumu, secinājām, ka vietējiem meistariem būtu derīgi atbraukt uz Latviju paskoloties. Vienīgais, kas likās *super*, bija atveldzēšanās iespējas pēc karsēšanās un pēršanās. Lielisku ideju piedāvā daba — kalnu strauts pa tiešo ievadīts uzbūvētā baseinā, no kura ūdens ar mazu kritumu aiztek projām. Tas nozīmē, ka peldēties visu laiku var tirā, skaidrā un ļoti aukstā strauta ūdenī.

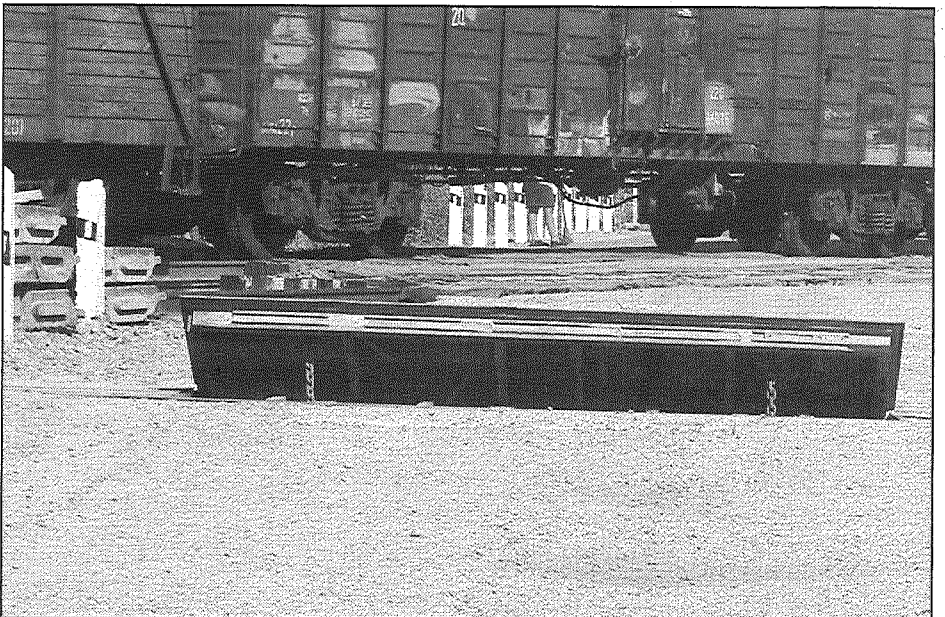
Pirts uzraugs cienāja ar tēju, atnesa bišu medu. Bija runīgs vīrs, jo, vientulībā gadu gadiem dzīvojot, noilgojies pēc sabiedrības un sarunām. Tur patiešām jutāmies labi un atpūtušies.

Pārdomas mājupceļā

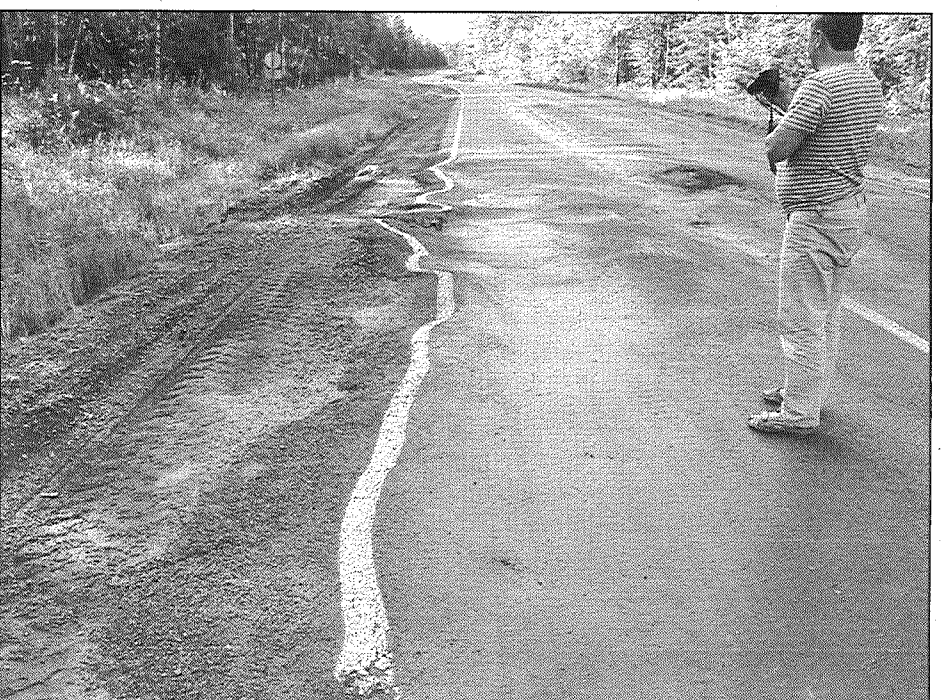
Vietā, kur atradāmies, bija septiņu stundu laika atšķirība ar Latviju. Kādu brīdi, sēžot Baikāla krastā, to apjautu un sapratu, ka mēs esam ļoti tālu no mājām. Spilgti iedomājos, ko izjuta tie latvieši, kurus padomju vara aizveda uz šo svešo vietu kā tautas ienaidniekus. Tālums no dzimtenes un bailes, ka varī nekad neatgriezties...

● Bagātā Maskavas uzņēmēja atpūtas vieta pie Baikāla. Guļbūves ārienes izrotātas ar dažādām medību trofejām, bet par saimniecības uzturēšanu kārtībā rūpējas algots sargs.

● Nekur citur pasaulē nav redzētas tik īpatnējas dzelzceļa pārbauktuves. Gaidot tuvojošos vilcienu, nolaižamo barjeru vietā no zemes paceļas pamatīga metāla barjera, tai garām tikt nekādi nav iespējams. Foto: A.Ancāns

● Viena no Krievijas divvainībām — balti krāsotā ceļa malas līnija novilkta liču ločiem. Ej tu saproti, kāpēc tā?.. Foto: M.Pūdžs

Tagad, izvērtējot redzēto, saprotu, kā mums laimējās Baikāla krastos satikt burjātu Aleksandru — gudru un izglītotu cilvēku, kuram nebija jāskaidro, kas tā tāda Latvija. Viņš pietiekami labi zināja mūsu vēstures pagriezienus. Tajā pašā laikā Saša ir arī liels savas zemes patriots. Studiju laika draugi piedāvājuši amatus pilsētās, bet viņš palicis dzīvot laukos.

Aleksandrs saka, katram burjātam ir jāzina sava dzimta septiņās paaudzēs, un jautā pats sev — kas notiks ar šo zemi, ja manis te nebūs?

Ziniet, ko es iedomājos tajā brīdī? Kaut mēs, latvieši, varētu tik droši teikt kā tas burjātu puisis...

Sagatavoja L.Kirillova

DAUGAVPILS

● Uzstājas Uškānu ģimenes ansamblis.

Uškāni ieguvuši otro vietu dziedošo ģimeņu šovā

LNT šova «Dziedošās ģimenes 2» finālā 28. novembrī Uškānu ģimenes ansamblis no Daugavpils skatītāju balsojumā plecu pie pleca cīnījās ar šova uzvarētājiem Zaļkalniņu ģimeni no Lielvārdes un ieguva otro vietu ar 33 089 balsīm, Zaļkalniņiem uzvarot ar 35 937 balsīm.

Žūrijas vērtējumā Uškānu ģimene finālā saņēma visaugstāko vērtējumu — 64 punktus, kā arī dāvanā no telekompānijas LNT ieguva ceļojumu 1000 latu vērtībā. Šova noslēguma raidījumā Uškānu ģimene dziedāja dziesmu «Ziedos krit rasa», ko sarakstījis Artūrs Uškāns, no Daugavpils teātra izrādes «Pelnrušķīte» un kā otro dziesmu bija izraudzījušies latviešu tautasdziesmu «Ķēvit, mana svilp-

astīte», ar ko bija uzstājies pašā pirmajā šova raidījumā.

Trīs mēnešus ik nedēļu jaunu priekšnesumu šovam gatavoja Artūrs, Inta, viņu dēls Matīss un neatsveramie palīgi — Inga Zeile un Armands Varšlavāns. «Mūsu mērķis nebija uzvara, mēs nepiedalījāmies šovā, lai iegūtu pirmo vietu, bet gan lai ik reizi visu izdarītu maksimāli labi. Esam ļoti priecīgi, ka tikām tik tālu,» pastāstīja Inta Uškāne.

Daugavpili Uškānu ģimenes ansambļa uzstāšanās varēs redzēt LNT šova «Dziedošās ģimenes» koncertā Daugavpils teātri 11. decembrī.

Atdeva nozagto trusi

Par prieku visiem dzīvnieku mīļotājiem, Latgales zoodārzam tika atdots nozagtais baltais trusis. Bērnu mīluli atnesa skolēna māmiņa, jo pašam nākt bija kauns.

16. novembrī Latgales zoodārzā ieskrēja skolēnu grupa un brīdi, kad visi zoodārza darbinieki bija aizņemti, paķēra trusi un aizmuka. Vairāk nekā nedēļu par laupītājiem un viņu upuri nekas nebija zināms, un zoodārza darbinieki jau samierinājās ar to, ka viņu mīlulis vairs neatgriezīsies. Viņi tikai cerēja, ka pie jaunā īpašnieka dzīvnieks jutīsies labi.

Novembra nogalē zoodārzā ieradās skolēna, kurš bija laupītāju grupā, māte un atdeva dzīvnieku. «Lieliski, ka trusis ir atgriezies. Cerēsim, ka šajā notikumā viņa psihe nav cietusi. Zēna rīcību var saprast, jo viņam gribējās mājdzīvnieku, taču to varēja iegūt citādi. Ja viņš pats būtu atnācis uz zoodārzu, mēs uzdāvinātu zēnam citu mīluli,» teica Latgales zoodārza direktors Mihails Pupiņš.

Tabores skolā interesējas par kuģojamu Daugavu

Tabores pamatskolas skolēni latviešu valodas un vizuālās mākslas skolotājas Marijas Petrovskas vadībā piedalījās mākslas konkursā «Daugava — Latvijai», kurš notika Rīgā. Skolēni iztēlojās, ka nākotnē pa Daugavu varēs ceļot ar pasažieru kuģiem.

16. novembrī skolā notika svinīgais koncerts, kas bija veltīts Latvijas dzimšanas dienai un uz ko bija aicināti arī skolēnu vecāki. Tajā pat dienā notika arī tikšanās ar akciju sabiedrības «ARHA» projekta «Daugava — Latvijai» pārstāvi ekonomistu Gunti Gardu no Rīgas. Latvijas tautai visvērtīgākais kapitāls ir valsts ģeogrāfiskais stāvoklis. Projekta pamatā ir izveidot enerģētiskas un ūdens transporta sistēmu: kuģojamu ūdensceļu, kas savienos Baltijas, Melno, Kaspijas jūras pa Daugavas, Ziemeļdaļu Dvina, Dvina, Dņepras un Volgas upēm, mākslīgi izveidotiem kanāliem un hidrotehniskām būvēm.

Projekts balstās uz četrām valstīm — Latvijas, Baltkrievijas, Ukrainas un Krievijas sadarbību, kā arī Eiropas Savienības atbalstu un ļoti lielām investīcijām no Ķīnas, Indijas vai citas valsts komercbankas. Saskaņā ar likumu «Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu» 2010. gada janvārī ir sākti 10000 pilsoņu parakstu vākšana pie notāriem un bāriņtiesās par «Projekta Daugava — Latvijai pirms projektēšanas pasākumu realizācijas nodrošināšanas likumu».

Ja tauta 2011. gadā atbalstīs šo likuma projektu, tad tiks veikti inženiertehniskās, ekonomiskās un ekoloģiskās izpētes pasākumi visā ūdens ceļa garumā. Pro-

jekta realizācija Latvijā radītu vairāk kā 70 000 jaunu darba vietu.

Tabores pamatskolas skolēni saņēma pateicību, viņu vecāki, skolas direktore un direktora vietniece izglītības jomā — apliecības, kas dod iespēju būt par līdzīpašniekiem kuģojamai Daugavai. Upes nākotni izlems iedzīvotāji, gaidāms referendums, cilvēki varēs izteikt savu viedokli.

Tēvs Dionisijs: «Ja sār ķermenis, sār arī dvēsele»

28. novembrī Dievmātes Aizmigšanas pareizticīgo baznīcā pirmo reizi Daugavpili notika misionāru akcija — medikamentu svētīšana. Jebkurš cilvēks varēja atnest uz dievkalpojumu tabletes un, vērsties ar lūgšanu pie Dieva un svētā lielmocekļa dziedinātāja Panteleimona, pastiprināt to iedarbību un stiprināt cietēja garu.

Ticīgie atnesa visdažādākās zāles — gan pašu pagatavotus uzlējumus, gan zāles onkoloģisku saslimšanu ārstēšanai. Galds iepretim lielmocekļa ikonai bija pilns, daudzi ticīgie tabletes turēja rokās. Tēvs Dionisijs sāka ar mācību, pastāstīja par misionāru akcijas iemesliem. Tā tiek rīkota, jo pēdējā laikā uzliesmojušas ļoti daudzas slimības. Pirmām kārtām, cilvēkam jāatgādina par grēku un to, ka ķermeņa saslimšanas ir tieši saistītas ar dvēseli. «Slimībā mokās gan ķermenis, gan dvēsele. Cilvēks ir grēcīgs, tāpēc grēksūdzei un grēku nožēlošanai jābūt kritērijam, kurš palīdz uzturēt veselību ne tikai garu, bet arī ķermeni,» ticīgajiem teica tēvs Dionisijs.

Dievnama pārzinis atzīmēja, ka jebkurš iedzīvotājs slimībā var vērsties pie Dieva. Uz dievkalpojumu var atnākt jebkuras reliģiskās konfesijas pārstāvis. «Mēs visi lūdzam Dieva Gribu, lūdzam svēto Panteleimona, kurš dziedināja cilvēkus. Mēs lūdzam viņa palīdzību un svētījam medikamentus kā līdzekli, ar kuru ārstēsim ķermeni, bet ar lūgšanu dziedināsim dvēseli. Lai Dievs kādam mazina ciešanas, bet kādu izdziedina,» teica tēvs Dionisijs.

Lielmocekļi dziedināja Panteleimons ir viens no seno laiku svētajiem, kuru pareizticīgā baznīca tur augstā godā. Viņu vienmēr attēlo jaunu, jo viņš, būdams jauniešs, prasmīgi dziedināja. Svētais Panteleimons savu dzīvi veltīja cietējiem, slimajiem, nabagajiem. Viņš bez atbildības ārstēja visus, kuri pie viņa vērsās, dziedinot viņus ar Dievvārdiem.

«Latgales Laiks»

JĒKABPILS

Pie Trepes stacijas atrod artilērijas šāviņus

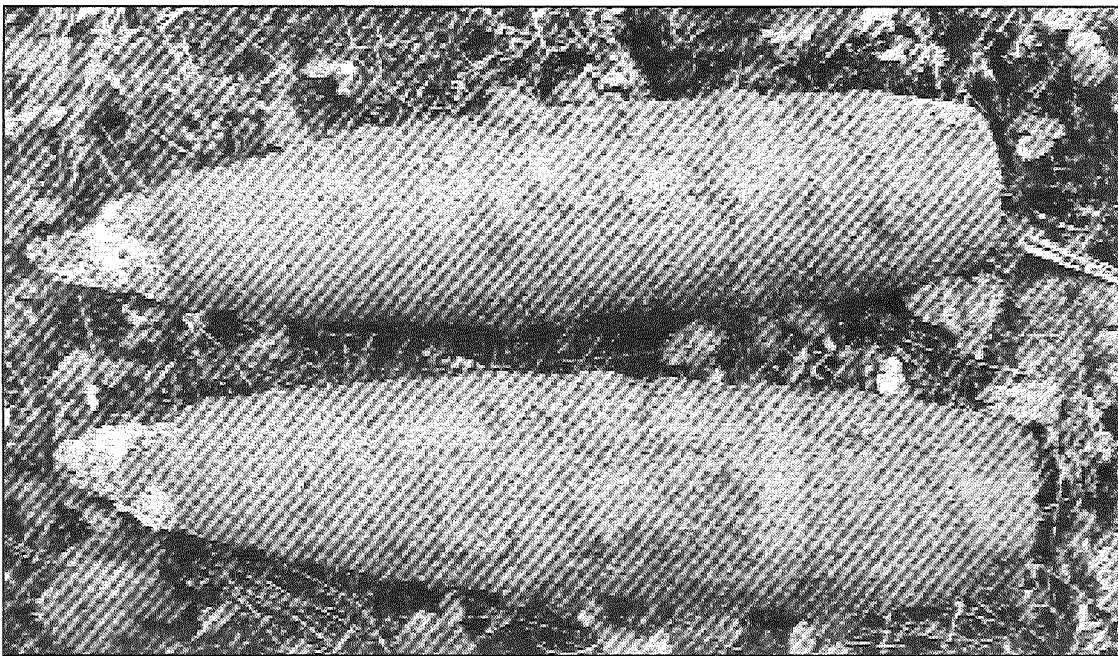
15. novembrī Zemessardzes 54. Inženiertehniskā bataljona nesprāgušās municijas neitralizēšanas (NMN) rotas karavīri neitralizēja pie Trepes stacijas atrastos divus II pasaules kara artilērijas šāviņus.

Informācija, ka sprādzienbīstamie priekšmeti atrasti 20 metru attālumā no sliedēm, tika saņemta ap pulksten 10.00. Kamēr ieradās NMN speciālisti, notikuma vietā darbojās policija un bija slēgta vilcienu kustība. Ap pulksten 12.00 vilcienu kustība tika atjaunota.

Ši nav pirmā reize, kad sprādzienbīstamus priekšmetus atrod dzelzceļa tuvumā. Kā ziņots iepriekš, arī 20. oktobrī NMN rotas karavīri neitralizēja pie stacijas «Rēzekne — 1» atrastos šāviņus. 26. septembrī NMN karavīri neitralizēja divus kara laika šāviņus, kas bija atrasti pie dzelzceļa stacijas «Melturi».

Nacionālie Bruņotie spēki lūdz iedzīvotājus būt uzmanīgiem un, atrodot priekšmetus, kas varētu būt sprādzienbīstami, nekādā gadījumā tos neaiztikt. Vieta, kur tie atrasti, iespēju robežās jāiezīmē un par atradumu jāziņo tuvākajā policijas nodaļā vai pa telefonu 112. Pēc informācijas saņemšanas uz notikuma vietu dosies NMN speciālisti, kas atrastos priekšmetus neitralizēs.

«Brīvā Daugava»

Trešdaļa autovadītāju nespēj ātri reaģēt

Pārbaudot autovadītāju reakcijas līmeni, Psihologijas pētniecības institūta (PPI) eksperti secinājuši, ka katrs trešais Latvijas autovadītājs nespētu pietiekami ātri reaģēt ekstremālās situācijās, jo nebūtu pamanījis nozīmīgas detaļas, informē Drošas braukšanas skolas izpilddirektore Juta Krigere.

Akcijas ietvaros daudzos Latvijas novados PPI pārbaudīja autovadītāju sagatavotību ziemai. Ar īpaša Vines testa palīdzību tika mērīts gan autovadītāju reakcijas ātrums uz kustību un gaismu, gan stresa tolerance un gatavība ekstremālām situācijām. Pārbaudot «Statoil» degvielas uzpildes staciju apmeklētājus, tika secināts, ka sievietēm autovadītājam ir augstāka stresa noturība, spēja mobilizēties un koncentrēties nekā vīriešiem. Arī rīdzinieku organismi ir vairāk pieraduši pie stresa situācijām un ļoti intensīvas satiksmes, līdz ar to spēj vienlaicīgi uztvert daudz vairāk sīku detaļu nekā citu pilsētu iedzīvotāji. Taču vecāka gadagājuma autovadītājiem ir jābūt īpaši piesardzīgiem, jo viņu reakcijas ātrums ir palēnināts.

«Pēc testa rezultātiem jāsecina, ka Latvijas iedzīvotājiem, salīdzinājumā ar citu Eiropas valstu cilvēkiem, ir samērā laba spēja vadīt automobili. Taču mums jāspēj vairāk koncentrēties uz detaļām, kas palīdz izvairīties no lieka stresa. Vadot automašīnu, galveno

kārt tiek izmantotas divas maņas — redze un dzirde. Analizējot šoferiņu koncentrēšanās spēju, iesaku autovadītājiem apzināti izvairīties no konkurējošiem skaņas signāliem — runāšanas pa telefonu, mūzikas klausīšanās, sarunāšanās ar pasažieri un citiem,» uzsver asociētā profesore, PPI direktore Daina Voita.

Teorētiski Latvijas autovadītāji ir ļoti pārliecināti par savām spējām, taču, praktiski nonākot ekstremālās situācijās, iemaņu trūkuma dēļ notiek ceļu satiksmes negadījumi. Paši šoferi atzīst, kas vismaz reizi sezonā «līdz ar nagiem» izvairījušies no bīstamām avārijām. «Aicinu visus būt piesardzīgiem un nepārvērtēt savas spējas, jo potenciālā avārija var būt tepat aiz stūra,» brīdina Drošas braukšanas skolas eksperts Artūrs Priednieks.

Drošas braukšanas skolas eksperti aicina autovadītājus psiholoģiski noskaņoties ziemai un apgrūtinātai dalībai ceļu satiksmē, kā arī pilnībā koncentrēties notikumiem uz ceļa. Iepriekšējās ziemas sezonas četrus mēnešos Latvijā notikuši vairāk nekā 14 tūkstoši ceļu satiksmes negadījumu, liecina sastādīto saskaņoto paziņojumu skaits un Ceļu policijas apkopotā statistika. Biežākie avāriju iemesli, kā katru gadu, bijuši nesamērīga ātruma izvēle un pietiekamas distances neievērošana, secinājuši Drošas braukšanas skolas eksperti.

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Preiļu rajona tiesā izskatīšanai noliktās sēdes decembrī

Laiks	Lietas dalībnieki	Lietas būtība
8. decembrī pulksten 10.00	Eduards Žoglo, Jānis Valainis	KL 175.p.3.d., 179.p.2.d., 193.p.2.d., 180.p.2.d., 185.p.1.d., 314.p.2.d. — apsūdzēti par to, ka nolaupija un nelikumīgi izmantoja svešu maksāšanas līdzekli, izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupišanu
9. decembrī pulksten 10.00	Edgars Ščeglovs	KL 231.p.2.d. — apsūdzēts par to, ka rupji traucēja sabiedrisko mieru, kas izpaudās acimredzamā necienā pret sabiedrību un bezkaunībā, ignorējot vispārpieņemtās uzvedības normas
9. decembrī pulksten 11.00	Maksims Grigorjevs	KL 253.p.2.d. — apsūdzēts par to, ka neatļauti iegādājās, glabāja psihotropās vielas bez nolūka tās realizēt
9. decembrī pulksten 14.30	Artis Aglenieks	KL 231.p.2.d. — apsūdzēts par to, ka, būdams alkohola ietekmē, rupji traucēja sabiedrisko mieru, kas izpaudās acimredzamā necienā pret sabiedrību
10. decembrī pulksten 10.00	Armands Antoņevičs, Sergejs Bujanovs	KL 175.p.3.d. — apsūdzēti par to, ka personu grupā pēc iepriekšējās vienošanās atkārtoti izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupišanu
14. decembrī pulksten 10.00	Vija Švirkste	KL 193.p.4.d. — apsūdzēta par to, ka atkārtoti un lielā apmērā viltoja un izmantoja maksāšanas līdzekli
15. decembrī pulksten 10.00	Sergejs Semjonovs	KL 253-2.p.1.d. — neatļauti iegādājās, glabāja psihotropo vielu bez nolūka realizēt un lietoja bez ārsta nozīmējuma atkārtoti gada laikā
16. decembrī pulksten 10.00	Vitālijs Cvetkovs, Igors Cvetkovs, Oļegs Zaicevs, Genrihs Dorozko, Vasilijs Kitovs, Artūrs Šņepsts, Omeļjans Brončekis, Oga Armanova, Valentīna Dorofejeva, Nikolajs Trifonovs, Sandra Ivčenko, Aleksandrs Petrovs, Stepanas Maslabojevs, Jevdokija Maksimova, Tatjana Vaļevko, Jānis Čišs, Ivans Čelnovs, Valdis Džeriņš	KL 221.p.1.d., 207.p.2.d., 221.p.2.d. — apsūdzēti par spirta un alkoholisko dzērienu uzglabāšanas un pārvadāšanas noteikumu pārkāpšanu, to izdarot personu grupā
20. decembrī pulksten 10.00	Pēteris Vasiljevs	KL 175.p.3.d. — apsūdzēts par to, ka iekļūstot telpā, izdarīja svešas kustamas mantas nolaupišanu, kas saistīta ar vardarbību un vardarbības piedraudējumu, tiši sabojāja svešu mantu
20. decembrī pulksten 10.00	Sergejs Boldovenko	KL 175.p.3.d. — apsūdzēts par to, ka izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupišanu
22. decembrī pulksten 10.00	Armands Antoņevičs, Jelena Krištopāne	KL 175.p.3.d., 185.p.1.d. — apsūdzēti par to, ka pēc iepriekšējās vienošanās izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupišanu, iekļūstot telpā, un tiši sabojāja svešu mantu

Preiļu rajona tiesas informācija

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Uz pārejas uzbrauca gājējiem, kuri nebija redzami

25. novembrī Daugavpilī kāds 29 gadus vecs autovadītājs, braucot ar Audi, notrieca divus gājējus, kuri šķērsoja ceļu pa gājēju pāreju. 48 gadus vecs vīrietis tika nogādāts slimnīcā, kur mediķi viņam konstatēja vairākas traumas, bet otrs cietušais bija kāda sieviete, kura no gūtajam traumām nomira. Policija noskaidrojusi, ka automašīnas vadītājs negadījuma brīdī nav bijis alkohola reibumā. Uzsākts kriminālprocess.

Kā informē Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīga pienākumu izpildītāja Anastasija Laizāne, negadījums noticis tumšā laikā, nepietiekami apgaismotā ielas posmā un mitrā laikā. Tas kārtējo reizi liecina par atstarotāju nozīmi gājēju drošībai. Jo vairāk pie apģērba būs gaismu atstarojošu elementu, jo drošāk un labāk jutīsieties.

Izraisīja sadursmi ar skolēnu pārvadājamo autobusu

25. decembrī Balvu novada Viksnas pagastā uz ceļa Viksna — Kuprava kāds 23 gadus vecs Mercedes vadītājs, izbraucot atpakaļgaitā no mazsvaigāka ceļa, izraisīja sadursmi ar autobusu, kurš pa galveno ceļu veda skolniekus. Pēc sadursmes autobuss iebrāca grāvī ceļa nomalē.

Policijas pārstāve informē, ka vieglās automašīnas vadītājs negadījuma vietu atstāja, taču policijas darbinieki apmēram stundas laikā viņu atrada. Pārbaudē noskaidrots, ka vadītājs bijis alkohola reibumā, viņam konstatēta vairāk nekā viena promile reibuma.

Negadījumā cilvēki nav cietuši. Savukārt Mercedes vadītājam nāksies atbildēt gan par ceļu satiksmes negadījuma vietas atstāšanu, gan par braukšanu reibumā.

Divi rēzeknieši gāja bojā ugunsgrēkā, saindējoties ar tvana gāzi

27. novembrī Rēzeknē, Zemnieku ielā, notika ugunsgrēks. Izdegušajā dzīvojamajā mājā atrasti divu cilvēku liķi — 1956. gadā dzimis vīrietis un 1947. gadā dzimusi sieviete. Iespējams, nāves cēlonis — saindēšanās ar tvana gāzi. Ugunsnelaimes apstākļi un iemesli tiek noskaidroti, nozīmēta arī tiesu medicīniskā ekspertīze. Uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 13. nodaļas.

Rušonas pagastā — avārija ar cietušajiem

28. novembrī ap pulksten 14.00 Riebiņu novada Rušonas pagastā kāds sešdesmitgadīgs vīrietis, atrodoties alkohola reibumā (konstatēts 1,39 promiles liels reibums), brauca ar automašīnu VW un neizvēlējās drošu braukšanas ātrumu. Rezultātā automašīna ieslidēja pretējā joslā un sadūrās ar pretim braucošo automašīnu Nissan, kuru vadīja 70 gadus vecs vīrietis. Negadījuma rezultātā tika bojāti abi transportlīdzekļi. Medicīniskā palīdzība tika sniegta automašīnas Nissan vadītājam un arī pasažierei — 67 gadus vecai sievietei.

Vainīgo aizturēja pēc četrarpus mēnešiem

Kā tika ziņots iepriekš, šī gada 1. jūlijā policijā griezās kāds Kārsavas iedzīvotājs, kurš bija konstatējis, ka viņam pazudusi kredītkarte. Toreiz uzsāktā kriminālprocesa ietvaros noskaidrots, ka no kredītkartes noņemta ievērojama summa naudas — aptuveni 960 lati. Pēc policijas rīcībā esošās informācijas, šo noziedzumu bija izdarījis kāds 1962. gadā dzimis vīrietis, bet viņa atrašanās vieta tobrīd nebija zināma. Zaglis tika izsludināts meklēšanā.

21. novembrī Rīgā uz ielas šo vīrieti aizturēja Rīgas reģiona pārvaldes Kurzemes iecirkņa policijas darbinieki par alkoholisko dzērienu lietošanu sabiedriskā vietā. Veicot aizturētās personas pārbaudi, noskaidrots, ka viņš atrodas meklēšanā. Vīrietis tika ievietots islaicīgās aizturēšanas vietā, 23. novembrī viņam piemērots drošības līdzeklis — apcietinājums.

Krāslavā atkal siro krāpnieki

Latgales reģiona pārvaldes speciāliste informē, ka Krāslavas novadā atkal konstatēti krāpšanas gadījumi, kad vecāka gadagājuma cilvēku mājās ierodas svešas personas un piedāvā iegādāties preces vai apmaiņā naudu. Zināms, ka krāpnieku grupa pārvietojas ar vieglo automašīnu.

Policija brīdina iedzīvotājus par iespējamiem līdzīgiem krāpšanas gadījumiem un lūdz būt piesardzīgiem un uzmanīgiem saskarsmē ar nepazīstamiem cilvēkiem, kā arī NEKAVĒJOTIES ziņot par pamanītām aizdomīgām personām vai automašīnām. Pievērsiet uzmanību arī transportlīdzekļa valsts reģistrācijas numuram. Par novēroto ziņojiet policijai pa tālruni 112 vai 65703800.

Cirmas pagastā atrasts nogalināts vīrietis ar durtu brūci

25. novembrī ap pulksten 8.00 Ludzas novada Cirmas pagastā kādā dzīvoklī atrasts tā īpašnieka liķis ar vardarbīgas nāves pazīmēm. Policija uzsākusi kriminālprocesu pēc Krimināllikuma XII nodaļas — nonāvēšana. Iespējams, ka vīrieša nāve iestājusies no durtas brūces.

Saištībā ar notikušo policija aizturējusi divas sievietes, ar vienu mirušais bija dzīvojis kopā, bet otra aizturētā ir vēl kāda paziņa. Policija veic lietas izmeklēšanu.

Nozaga riepās, elektrokabeļus un citas mantas

✓ Laikā no 25. līdz 29. novembrim Dagdas novada Andzeļu pagastā pagaidām nenoskaidrotas personas iekļuvušas kādā graudu noliktavā un nozagušas četrus elektrības kabeļus 140 metru garumā. Uzsākts kriminālprocess.

✓ Policijā saņemts iesniegums par to, ka laikā no 27. līdz 29. novembrim Daugavpilī, Balvu ielā, tika uzlauzta durvis kādai garāžai un nozagtas 30 vieglo automašīnu riepās ar diskus. Īpašniekam nodarīts materiālais zaudējums aptuveni 1500 latu apmērā. Uzsākts kriminālprocess.

✓ 23. novembrī zādzība notikusi Zilupē, Brīvības ielā, kur uzlauzta garāžas siena. Garnadži aiznesuši 100 litrus benzīna, trīs makšķeres, gumijas laivu un četras riepās. Uzsākts kriminālprocess, turpinās izmeklēšana.

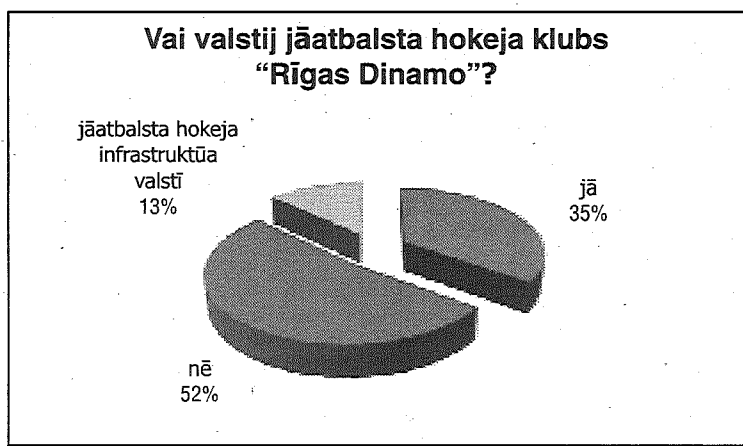
Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes informācija

Lappusi sagatavoja L. Kirillova

Aptaujas rezultāti internetā

(no 29. novembra līdz 5. decembrim)

Vai valstij jāatbalsta hokeja klubs "Rīgas Dinamo"?

• «Novadnieka» interneta mājas lapā www.novadnieks.lv izsludinātās interaktīvās aptaujas balsojuma rezultātu diagramma.

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD,
MAINA, MEKLĒJU DARBU.

NOVADNIEKS

PRIVĀTSLUDINĀJUMS (maksas).

Rubrika _____ Derīgs līdz 9. decembrim.

T a l r .

Aizpildīšanas noteikums:
viena rūtīņa — viena zīme.

iesniedzēja vārds, uzvārds _____
Adrese, tālr. _____
Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? Jā Nē
Maksa Ls 0,40 (ar PVN).
Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

**Sludinājumus «Novadniekā»
pieņem Preiļos, Brīvības ielā
14. Tālr./fakss 653-07057.**

ERAF EIROPAS REĢIONĀLĀS
ATTĪSTĪBAS FONDS

LĪVĀNI

EIROPAS SAVIENĪBA

Ieguldījums tavā nākotnē!

Noslēgumam tuvojas projekts "Kvalitatīvai dabaszinātņu apguvei atbilstošas materiālās bāzes nodrošināšana Līvānu 2. vidusskolā". Projekta rezultātā galvenais ieguvums būs Līvānu 2. vidusskolas skolēnu zināšanu uzlabošanās dabaszinību priekšmetos.

Projekta ietvaros tiks piegādāts moderns aprīkojums 4 dabaszinātņu kabinetiem, kā arī ierīces pētnieciskajai darbībai un nodrošinājums eksperimentu sagatavošanai un demonstrēšanai, laboratorijas piederumi un trauki fizikā, ķīmijā un bioloģijā. Matemātikas un ķīmijas kabinetam tiks piegādāti jauni modeļi. Ir saņemtas visas vielas un materiāli ķīmijas kabinetam. Augusta mēnesī dabaszinātņu skolotājiem notika apmācības darbam ar jauno aprīkojumu.

Skolotāji un skolēni ar lielu interesi un aizrautību izmanto jaunās interaktīvās tāfeles un projektorus jaunās mācību vielas apguvē. Laboratorijas darbus fizikā, ķīmijā un bioloģijā skolēni veic ar jaunajām ierīcēm, ko izmanto vidusskolas un pamatskolas klašu skolēni.

Projekts tiek līdzfinansēts Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) 3.1.3.1. aktivitātes "Kvalitatīvai dabaszinātņu apguvei atbilstošas materiālās bāzes nodrošināšana" ietvaros. Projekta kopējās izmaksas ir 98 392 LVL, tai skaitā 83 633 LVL finansē Eiropas Reģionālās attīstības fonds (85%), valsts budžeta dotācija — 7 379 LVL (7,5%) un Līvānu novada domes līdzfinansējums 7 380 LVL (7,5%).

Projekta koordinatore **Aina Pastare**. Papildus informāciju par ES struktūrfondi varat iegūt: <http://www.esfondi.lv/events.php?id=1>.

• Apmaksāts laukums.

Ziemas riepas, atstarotāji un uzmanība

Ceļu satiksmes drošības direkcija (CSDD) atgādina, ka no 1. decembra visiem transportlīdzekļiem OBLIGĀTI jābūt aprīkoti ar ziemas riepām. Tā kā solās būt ziemiņš laiks, autovadītāji tiek aicināti neriskēt un braukt tikai ar tādu automobilu, kurš aprīkots ar atbilstošām riepām.

Kaut arī sniegs apkārtni padarījis mazliet gaišāku, tumšajās dienās stundās gājējiem un velosipēdistiem ne tikai ārpus apdzīvotām vietām, bet arī pilsētās atstarotāji ir obligāti. Taču vēl drošāk ir valkāt atstarojošas vestes vai apģērbus, kurā iestrādāts atstarojošs materiāls. CSDD uzsver, ka patlaban atstarojošais apģērbs ir obligāts kā gājējiem, tā arī autovadītājiem. Saskaņā ar jaunākajām izmaiņām Ceļu satiksmes noteikumos piespiedu apstākļos gadījumā nepietiekamas redzamības apstākļos un diennakts tumšajā laikā, izejot uz brauktuves vai atrodoties uz nomaļas, arī autovadītājiem jābūt tērpiem apģērbā ar iestrādātiem gaismu atstarojošiem elementiem.

Visbeidzot — gājējiem ir jābūt uzmanīgiem, ka slidēņu laikā transportlīdzekļu bremzēšanas ceļš ir krietni garāks nekā tad, kad brauktuve ir sausa. Tādēļ pirms šķērsot brauktuvi (arī ejot pa gājēju pārejām) cilvēkiem jāpārbauda, ka auto tik tiešām spēs nobremzēt.

Tumsā laikā un slidēnos apstākļos uzvedisimies uz ceļa prātīgi!

Decembris: kā radies mēneša nosaukums

Kā vēsti leģenda, decembrī iedibinājies un 30 dienas tam piešķirīs Romas dibinātājs Romuls. Tā kā mēnesis gada aplī ieņēma 10. vietu, piešķirtais nosaukums tam pilnībā atbilda — latīņu valodā decem nozīmē "desmit". Atbilstīgi. Vēlāk Romas otrais ķēniņš Numa Pompilijs mēnesim vienu dienu atņēmis, atstājot 29. Pēc tam kārtējās izmaiņas izdarīja Jūlijs Cēzars, nosakot, ka novembrī ir 30 dienas, bet decembrim atdeva ne tikai atņemto, bet vēl vienu dienu pielika klāt. Pēc tam, kad Romas kalendārā desmit mēnešu vietā tika ieviesti divpadsmit, iepriekšējie nosaukumi netika mainīti.

Decembra zieds ir narcise, bet laimīgie akmeņi — gaišzilais tirkīzs, zaļgani zilgans cirkons un gaiši zilais topāzs.

- ▼ Ja ap sauli redzams gredzens, būs stiprs sals.
- ▼ Ja saule noriet mākoņos, laiks pasliktināsies.
- ▼ Ja sniegs snieg lielām, smagām pārslām, būs silts un mitrs laiks.
- ▼ Ja decembrī koku un krūmu zarus klāj bieža sniega kārtā, vasarā un rudenī tie lūzīs no auglu smaguma.
- ▼ Ja decembrī redzami koki un krūmi ar zaļām lapām, tas nozīmē, ka agri jāsēj līni, labība un kāposti, tad raža būs bagātīga.

Valsts policijas 92. gadadienā pasniedza apbalvojumus

Kā «Novadnieku» informē Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīga pienākumu izpildītāja Anastasija Laizāne, sakarā ar Valsts policijas 92. gadienu pārvaldes darbinieki saņēmuši dažādus apbalvojumus.

Svinīgā pasākuma laikā Rīgā 3. decembrī iekšlietu ministre Linda Mūrniece pasniedza II pakāpes Valsts policijas apbalvojumu «Kriminālpolīcijas Goda zīme» Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Priekuļu iecirkņa Kriminālpolīcijas nodaļas priekšniekam majoram **Aigaram Saleniekam**. III pakāpes Valsts policijas apbalvojums «Kriminālpolīcijas Goda zīme» pasniegts Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Priekuļu iecirkņa priekšniekam pulkvedim **Andrejam Aleksandrovam**.

Ar Valsts policijas Goda rakstu apbalvoti: majore **Dace Liniņa**, VP Latgales reģiona pārvaldes Priekuļu iecirkņa Kriminālpolīcijas nodaļas inspektore; leitnants **Ainārs Kursiņš**, Priekuļu iecirkņa Kriminālpolīcijas nodaļas inspektors.

Pateicība izteikta kapteiniem **Atvaram Klodānam**, VP Latgales reģiona pārvaldes Priekuļu iecirkņa Kriminālpolīcijas nodaļas inspektoram; virsleitnantei **Dacei Anspokai**, Priekuļu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektorei.

Par priekšzīmīgu dienestu, sasniegtajiem augstajiem darba rezultātiem un par godu Valsts policijas gadadienai pasniegti arī Latgales reģiona pārvaldes apbalvojumi. Pateicība izteikta sekojošiem Priekuļu iecirkņa darbiniekiem — virsniekiem **Ivaram Vagalim**, VP Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Patruļpolicijas nodaļas satiksmes uzraudzības rotas jaunākajam inspektoram un virsseržantam **Egilam Brēķim**; virsleitnantam **Jānim Laizānam**, Priekuļu iecirkņa Kriminālpolīcijas nodaļas inspektoram; kapteinim **Aivaram Ančevam**, Kriminālpolīcijas nodaļas inspektoram; kapteinim **Artim Putānam**, Priekuļu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas vecākajam inspektoram; kapteinim **Andrim Vagalim**, Kārtības policijas nodaļas Līvānu iecirkņa (3. kategorijas) vecākajam inspektoram.

Piešķirts apmaksāts papildatvaļinājums divas dienas — majorei **Līvijai Gerasimovai**, VP Latgales reģiona pārvaldes Administratīvā biroja plānošanas grupas inspektorei; kapteinim **Andrim Caunem**, Priekuļu iecirkņa Kriminālpolīcijas nodaļas inspektoram; leitnantam **Mārim Melde-ram**, Priekuļu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektoram.

Piešķirts apmaksāts papildatvaļinājums trīs dienas — kapteinei **Ludmilai Recai**, VP Latgales reģiona pārvaldes Administratīvā biroja plānošanas grupas inspektorei; majoram **Jānim Pauriņam**, Priekuļu iecirkņa Kriminālpolīcijas nodaļas vecākajam inspektoram; kapteinei **Irinai Elstei**, Priekuļu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas vecākajai inspektorei; majoram **Kaspāram Smilškalnam**, Priekuļu iecirkņa kārtības policijas nodaļas Līvānu iecirkņa (3. kategorija) priekšniekam; **Ingridai Mainulei**, VP Latgales reģiona pārvaldes Administratīvā biroja lietvedības grupas lietvedei.

Sacentās dambretisti

Priekuļu novada bērnu un jauniešu centra organizētās izglītības iestāžu komandu sacensībās 64 laucīņu dambretē piedalījās kupls dambretistu skaits — 19 komandas ar 88 dalībniekiem. Sacensību mērķis bija noskaidrot spēcīgākās skolu komandas, kas janvārī piedalīsies Latgales novada sacensībās Maltā.

Dambretisti sacentās četras vecuma grupās. Junioru grupā (1992. — 1994. dzimšanas gads) piedalījās divas komandas: Priekuļu Valsts ģimnāzijas un Rudzātu speciālās internātpamatskolas audzēkņi. Par uzvarētāju kļuva ģimnāzistu komanda: **Matiss Teilāns**, **Raivis Mainulis**, **Kristīne Vjakske**, **Anna Veigule**.

Vecāko kadetu grupā (1995. — 1997. dzimšanas gads) piedalījās septiņas komandas. Pirmo vietu pārliecinoši ieguva Līvānu 1. vidusskolas komanda: **Rūdolfis Timšāns**, **Valts Štolcers**, **Ieva Skutele**, **Anna Skutele**. Otrajā vietā — **Rožupes pamatskolas komanda**, trešajā — **Priekuļu novada bērnu un jauniešu centra un Priekuļu 1. pamatskolas komanda**.

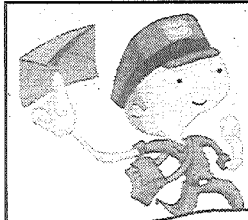
Jaunāko kadetu grupā (1998. — 2000. dzimšanas gads) sacentās sešas komandas. Par uzvarētāju kļuva Priekuļu novada bērnu un jauniešu centra un Priekuļu 1. pamatskolas pirmā komanda, kurā spēlēja **Renārs Vanags**, **Valters Reinis**, **Lauma Tumašova**, **Iva Anspoka**. Otro vietu ieguva Līvānu 1. vidusskolas, trešo — **Priekuļu novada bērnu un jauniešu centra un Priekuļu 1. pamatskolas komanda**.

Ērgļēnu grupā (2001. dzimšanas gads un jaunāki) spēlēja piecas komandas. Uzvaras lauri pienācās Līvānu 1. vidusskolas komandai. Tajā spēlēja **Ilmārs Štolcers**, **Kaspars Kalmiņš**, **Ērika Kalmene**, **Nellija Pfafrode**. Tikai par vienu punktu no viņiem atpalika Priekuļu novada bērnu un jauniešu centra un Priekuļu 1. pamatskolas 1. komanda. Trešajā vietā ierindojās **Šūkalna pamatskolas komanda**.

Dambrete attīsta loģisko domāšanu, trenē atmiņu, disciplinē un veido ticību saviem spēkiem, atzīst sacensību organizatore, Priekuļu novada bērnu un jauniešu centra dambretes pulciņa skolotāja **Dzintra Šmukste**.

L. Rancāne

SLUDINĀJUMI, REKLĀMA, LĪDZJŪTĪBAS

Meklējam gada pastnieku!

Pastāsti mums par savu pastnieku – vārdos, attēlos vai citā formā! Varbūt tieši viņš ir pelnījis titulu **2010. gada pastnieks**. Atraktīvākie stāsti saņems pārsteiguma balvas.

Es gaidu savu pastnieku, lai aprunātos!

Pastnieks ir kā pulkstenis – vienmēr laikā!

Mans pastnieks ir labākais, jo vienmēr zina kur mani atrast!

Pastnieks vienmēr zvina divreiz!

PASTS

sadarbībā ar
“NOVADNIEKS”

Jūsu vēstules gaidām līdz 31. decembrim:
VAS Latvijas Pasts
Mārketinga komunikāciju daļa
Ziemeļu iela 10, Lidošana Rīga, Mārupes nov., LV-1000
e-pasts: gadapastnieks@pasts.lv

Dažādi

Preiļos, Upiša ielā 3. decembrī pazudis balts kaķis. Īpašas pazīmes — nelokās aste. Atradēju lūdzu zvanīt pa tālr. 26046635.

Pārdod

rotējošo plaujmašīnu. Tālr. 26557959;
SUZUKI GSX R750 (2000. g. izl.), SUZUKI GSX R750 (1999. g. izl.), T.26465677;
VAZ 2108 (1990. g. izl., sarkans, TA līdz 08.2011., dzinējs 1.3), T.26217318;
VW PASSAT (universāls, 1992. g. izl., 1.8, benzīns, TA līdz 07.2011. Ls 800), T.26198304.

Cienījamie Preiļu iedzīvotāji, aicinām apmeklēt unikālu Bībeles izpētes semināru: “Daniēla un Atklāsmes grāmatas pravietojumi par nākotni”. Lekcijas vadīs Septītās dienas adventistu mācītājs Mikus Kaimiņš. Kā arī manuālās terapijas speciālists Viktora Beļviča bezmaksas konsultācijas. Nodarbības notiks, sākot ar 9. decembri, katru ceturtdienu plkst. 18.00 NVO centrā Preiļos, Kooperatīvā ielā 6. Ieeja brīva. Tālr. 29199849.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.

Labas cenas.

Tālr. 26142514, 20238990.

SIA Latvian Meat iepērk liellopus, jaunlopus. Samaksa tūlītēja. Tālr. 29119774

SIA «SENLEJAS» iepērk liellopus, jaunlopus. Samaksa tūlītēja. Tālr. 65322454, 26190124, 26604491.

Kreditēšana pret nekustamā īpašuma ķilu.

Tālr. 25441183, 28609904.

✓ PVC logi (6 kameru) par super cenu!
✓ Siltās ārdurvis tikai Ls 109.
Bezprocentu kredīts. Dāvanā moskītu tīkls. Valmieras iela 2, Preiļi. Tālr. 28673992.

Sertificēts pieredzējis ārsts.

Mugurkaula, locītavu un iekšējo slimību ātra, kvalitatīva ārstēšana. Tālr. 26728477.

Lai tēva mīla paliek dziļi sirdī
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.
Izsakām līdzjūtību Jeļenai Radionovai un Nadeždai Gorinai, TĒVU zaudējot.
SIA “Agrofirma “Turība”” kolektīvs

Tik daudz vēl nepateikta
No dzīves izjustā,
Tik daudz vēl nepaveikta
No mūža cerētā.

Izsakām visdziļāko līdzjūtību tuviniekiem, Andri GAIZIŅU mūžībā aizvadot.
SIA “Preiļu saimnieks” kolektīvs

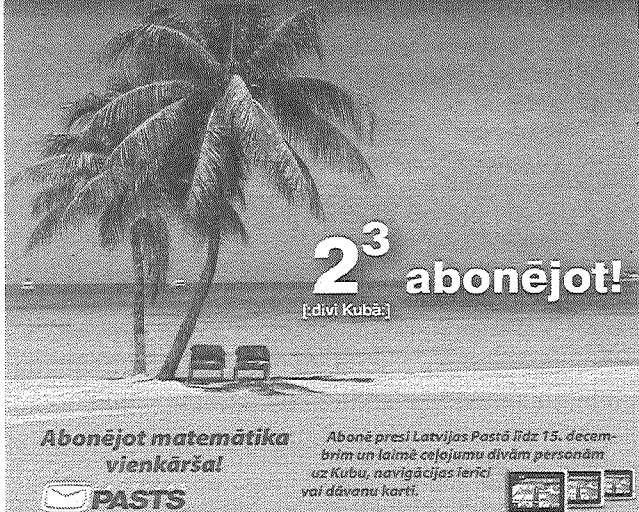
Tā aiziet cilvēks,
Paliek dvēseles gaisma, darbs un atmiņas...
Izsakām līdzjūtību kolēģei Leontīnei Gailītei, VĪRU zaudējot.
Preiļu 1. pamatskolas kolektīvs

Un tā tu aizej viena,
No kurienes neatnāk.
Tu mana visbaltākā diena,
Tu pati vislabākā, māt.
Izsakām dziļu līdzjūtību Aloizam Pauniņam, no MĀTES atvadoties.
Jēkabpils autobusu parks

Jūsu uzņēmuma reklāma laikrakstā “Novadnieks” ir labs veids, kā piesaistīt jaunus klientus!

Nāciet uz redakciju! Brīvības ielā 14, Preiļos.
Zvaniet pa tālr. 65307057.

Abonē laikrakstu
«Novadnieks»
Latvijas Pastā un laimē!

UZMANĪBU!

Līvānu novada iedzīvotāji varēs abonēt
„NOVADNIEKU” ar atlaidi **TIKAI**
8. decembrī no pulksten 11.00 līdz 14.00

GE Money Bank telpās Līvānos,
Dzelzceļa ielā 1.

Būsiet laipni gaidīti!

Riskanti doties ceļojumā par pēdējo naudu

Jautājums

Apmeklējot Igauniju, apmetos kādā viesnīcā. Biju pārsteigta, kad registrējoties no manis ieprasīja garantijas naudu — 2000 kronu (89 latus) par nakti. Registratore paskaidroja, katāda esot uzņēmuma prasība. Pārsteidza gan garantijas summas lielums (piemēram, Frankfurtē lidostas viesnīcā prasīja tikai apmēram 70 latus par nakti), gan arī tas, ka pēc atgriešanās mājās rezervētā drošības nauda bankas kontā joprojām nav pieejama, kaut arī viesnīcā šo summu atbloķēja. Kas nosaka šādu kārtību un kad varēšu saņemt neiztērēto naudu?

Samazinoties ienākumiem, cilvēki sākuši rūpīgāk pārdomāt katru pirkumu, tostarp arī ceļojumus. Taču, mājās esot, paredzēt visus izdevumus, kas var gaidīties ceļā, ir gandrīz neiespējami. Tādēļ nav prātīgi ceļot bez skaidras naudas rezerves, ja, nomaksājot ne-

pieciešamo pakalpojumu minimumu (transporta, naktsmitnes, ēšana), bankas konts ir iztukšots.

Apmaksājot četru un piecu zvaigžņu viesnīcas, kurās ir pieejami pakalpojumi par papildu samaksu (minibārs, maksas TV kanāli, zvani no istabas tālruna uz numuriem ārpus viesnīcas u.c.), ceļotāja bankas kontā tiks aizturēta noteikta naudas summa vai pieprasīts skaidras naudas depozīts kā drošības garantija. «Starptautiskajā praksē šāda kārtība ir ieviesta, lai pasargātu viesnīcas no negodīgu vai izklaidīgu klientu nodarījumiem zaudējumiem. Par to savus viesus iepriekš informējam,» stāsta viesnīcas «Radisson Blu Daugava» tirdniecības un mārketinga daļas direktore Ludmila Holca. «Mūsu viesnīcu tīklā garantijas summa ir aptuveni 20 eiro, bet citās naktsmitņu ķēdēs tā var būtiski atšķirties, — to nosaka viesnīcas operators. Piemēram, Maskavā minimālā garantijas summa ir 60 eiro.»

«Islande hotel» vecākā administratore Līva Drīliņa atklāj, ka viesnīcas viesiem prasītā

garantijas summa ir 10 vai 30 lati, ja numurs tiek pasūtīts uz vairākām dienām. «Ja ceļotājs šo naudu nespēj nodrošināt, bet naktsmitni ir apmaksājis, apmeties mūsu viesnīcā viņam nebūs problēmu. Mēs tikai aizslēgsim klienta minibāru un brīdināsim par citiem maksas pakalpojumiem.» Apmetoties «Islande hotel», ir jāaizpilda viesu kartes, kurās jānorāda arī tālruna numurs un e-pasta adrese, lai varētu sazināties ar ceļotājiem, ja kādu iemeslu dēļ viņu tēriņi viesnīcā būs palikuši neapmaksāti.

Ja viss kārtībā, aizturētā nauda klientiem tiek atdota, pārbaudot minibāru un datorsistēmu, kurā reģistrē pārējos pakalpojumus, tostarp arī parādus viesnīcas bārā, SPA vai kur citur. Ja maksāts ar karti, garantijas summu atbloķē viesnīcas administrators tūlīt pēc viesu aizbraukšanas, taču nereti pāiet pat mēnesis, līdz kontā rezervētā nauda klientam atkal ir pieejama. «Rīkojums par naudas atbloķēšanu vispirms nonāk maksājumu karšu apstrādes centrā, kas par to paziņo klienta bankai. Cik ilgā

laikā — tas vairs nav atkarīgs no viesnīcas,» teic L. Holca.

«Bankām jāievēro «MasterCard», «VISA» un citu karšu operatoru diktētie noteikumi, kas paredz atbloķēt rezervēto summu 2 — 4 nedēļās, ja šajā laikā maksājums nav apstiprināts,» skaidro «First Data» izpilddirektore Baltijā Zanda Brīvule — Jansone. Viņa uzsver, ka šobrīd funkcionālās atšķirības starp kredītkartēm un debetkartēm ir gandrīz izzudušas. Noreķinoties klienta kontā jābūt pietiekami lielai pieejamajai summai, lai banka varētu garantēt pakalpojumu sniedzēja prasību. «Ja viesnīca rezervēta internetā un slimības vai kādu citu iemeslu dēļ plānotajā ceļojumā nav iespējams doties, rezervācija nekavējoties jāatceļ, jāzvina savai bankai un jāvērsas tajā ar iesniegumu. Tā rezervētajai naudai iespējams piekļūt ātrāk,» iesaka Z. Brīvule — Jansone.

Iemaksājot drošības naudu eiro vai ASV dolāros valstīs, kur ir citas naudas vienības, jāreķinās, ka viesnīcas to var atdot atpakaļ, konvertētu vietējā valūtā.